

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, SPALIO – OCTOBER 30, 2012 • Vol. CIII Nr. 128

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 10-29-12

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

O. M. Abarių 60-osios vedybų metinės – 4 psl.

- Tema: Žvilgsnis į Vyskupų Sinodą – 2
- Saugumietiškos intrigos – 3
- Kviečia PLC madų paroda „Lady In Red” – 4–5
- Dvi asmenybės: panašūs įsitikinimai, skirtingi likimai – 6
- Europos džiaz festivalyje – D. Vyšniauskas – 6
- Šventadienis – 8
- Trokštu pabuvoti ten, kur vargo seneliai ir proseneliai (1) – 9
- Spalvingas rudenėlis – jau čia! – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2,68 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Draugo” pietuose apdovanotas JAV lietuvis A. J. Rudis

Čikaga („Draugo” info) – Šių metų spalio 28 dieną svetinguose „Willowbrook Ballroom” vykusiu iškilmingu metinių „Draugo” pietų metu Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklu „Lietuvos diplomatijos žvaigždė” buvo apdovanotas trečios kartos JAV lietuvis, Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas ir filantropas Antanas Juozas Rudis. Šis garbingas apdovanojimas A. Rudžiui skirtas už Lietuvos vardo garsinimą JAV ir išeivijoje.

Nepaisant didelio užimtumo versle, A. Rudis aktyviai dalyvavo Amerikos lietuvių visuomeniniame gyvenime: nuo 1943 metų – Amerikos lietuvių tarybos centro valdybos narys, o 1965–1967 m. pirmininkas; nuo 1955-ųjų – Lietuvių prekybos rūmų pirmininkas, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narys, BALF'o direktorius, taip pat Romos katalikų federacijos pirmininkas. A. Rudys, kartu su

„Lietuvos diplomatijos žvaigždė” A. Rudžio sūnui A. Rudžiui jaunesniajam (d.) įteikė LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Jono Kuprio nuotr.

žmona a. a. Marija Rudienė, visą savo gyvenimą paskyrė žmonėms, apglėbė juos meile, gailestingumu ir labdara.

A. Rudžiui negalėjus dalyvauti iš-

kilminguose pietuose, garbės ženklą, kurį įteikė LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, atsiėmė A. Rudžio sūnus Antanas Rudis jaunesnysis

Jau aiškūs rezultatai visose vienmandatėse apygardose

Vilnius (BNS) – Per spalio 14 d. vykusius rinkimus į Seimą ir spalio 28 d. pakartotinį balsavimą Lietuvos rinkėjai išrinko naujos kadencijos – 2012–2016 metų – Seimą. Galutinius Seimo rinkimų rezultatus Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) ketina patvirtinti lapkričio 4 d. VRK paskelbė antrame rate į Seimą vienmandatėse apygardose išrinktų politikų sąrašą. Suskaičiavus antro rinkimų rato balsus, negalutiniais duo-

menimis, paaiškėjo, kad daugiausiai mandatų teko Lietuvos socialdemokratų partijai, antroje vietoje liko Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, į trečią vietą nustūmę rinkimus daugiamandatėje laimėjusią Darbo partiją. Nė vieno mandato antrame rate neiškovojo „Drašos kelias”. Ši politinė jėga tarp parlamentinių partijų turės mažiausią frakciją. Pirmame rate iškovotų mandatų skaičių pagausino

„Tvarka ir teisingumas”, Liberalų sąjūdis bei Lietuvos lenkų rinkimų akcija. Seime taip pat bus viena Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovė. Liberalų ir centro sąjunga naujos kadencijos parlamente neturės nė vieno balso. Pasibaigus antram Seimo rinkimų ratui, Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pradėjo pasitarimus dėl naujos Vyriausybės sudarymo.

Tęsiasi Lietuvos diplomatijos istorijai skirti renginiai

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos ambasada JAV, minint pirmojo oficialaus Lietuvos reikalų patikėtinio JAV (1921–1923 m.) Voldemaro Čarnecko 70-ąsias traagiškos žūties metines, spalio 26 d. surengė konferenciją apie Lietuvos diplomatiją JAV tarpukariu bei Šaltojo karo metu ir ambasadoje atidengė dvišalių santykių raidą ir JAV lietuvių veiklą nušviečiantį informacinį stendą.

Konferencijoje, kurioje diskutuota apie nenutrūkstamą Lietuvos diplomatų darbą JAV okupacijos laikotarpiu, jų indėlį į pergalę prieš totalitarinį sovietų režimą, dalyvavo diplomatai, JAV Lietuvių Bendruomenės nariai, valstybinėse ir akademinėse JAV įstaigose dirbantys tautiečiai, istorikai bei visuomenininkai. Renginiu siekta atkreipti lietuvių istorikų dėmesį į vis dar menkai išnagrinėtą Lietuvos diplomatinės tarnybos veiklą tarpukariu bei okupacijos metu ir paskatinti imtis išsamaus mokslinio Lietuvos diplomatų JAV veiklos tyrimo.

Spalio 26 d. Washington, DC prie LR ambasados JAV atidengtas Adams

Prie LR ambasados Washington, DC atidarytas Adams Morgan paveldo takui priklausantis informacinis stendas. LR ambasados nuotr.

Morgan paveldo takui priklausantis informacinis stendas apie Lietuvos JAV santykių raidą, JAV lietuvių veiklą bei LR ambasados JAV seniausio Lietuvos ambasados pastato istoriją. Stendas parengtas bendradarbiaujant su Washington, DC kultūros turizmo (Cultural Tourism DC)

organizacijų koalicija, vienijančia 230 narių. Adams Morgan takas – istorinių-informacinių stendų grandinė, skirta supažindinti Washington gyventojus ir svečius su įdomiausiais JAV sostinės objektais ir jų istorine reikšme. Stendo įrengimą parėmė LR užsienio reikalų ministerija.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Sensacingiausiu pastarųjų dienų įvykiu tikriausiai reikėtų laikyti į viešumą patekusį konfidencialų Seimo pirmininkės Irenos Degutienės pokalbį. I. Degutienė, būdama viena iš įtakingiausių Lietuvos politikų, skundžiasi užkulisinėmis tiek Lietuvos prezidentės, tiek Lietuvos slaptųjų tarnybų intrigomis. Viešai pagarsinto pokalbio trukmė – apie 10 minučių. Jį išklausius galima susidaryti nuomonę, jog Lietuvos Seimas tapo bedante institucija, nebepajėgiančia nuveikti nieko rimto, konkretaus ir naudingo. O išpūdis, perskaičius kai kuriuos viešojoje erdvėje kaip mat pasirodžiusius komentarus, jog lietuviškasis parlamentas tėra primityvi dekoracija, dar labiau sustiprėja. Suprask, tikroji šio dekoratyvaus parlamento paskirtis – paslėpti žinią, kas iš tikrųjų valdo Lietuvos parlamentinę respubliką.

Žinoma, jei vadovausimės galiojančiais įstatymais, Lietuvą turėtų valdyti Seimas. Tačiau, remiantis kai kuriais leidiniais, pvz., Ekspertai.eu, „viskas valdoma komandomis iš ‘Baltųjų rūmų’”. Suprask – iš Prezidentūros. Ir, deja, būtent prezidentiniams nurodymams, o ne įstatymams, esą paklūsta Lietuvos Generalinė prokuratūra, Vidaus saugumo departamentas (VSD) ir svarbiausi teismai. Esą mūsų saugumas „naudojamas kaip įrankis įtvirtinant šią antikonstitucinę galią”. O tai reiškia, kad „23-aisiais nepriklausomybės metais mūsų valstybė didžiuliu tempu virsta autoritariniu režimu”.

Netikėtai pagarsinti konfidencialūs parlamento vadovės priekaištai sukėlė rimtą atgarsį. Tačiau triukšmas nelygu triukšmui. Koks šio politinio žingsnio tikrasis tikslas? Parodyti Seimo pirmininkės pasyvumą ir bejėgiškumą? Konservatorių-krikščionių demokratų dviveidystę: vienai kalbu siaurame bendraminčių būrelyje, o visai kitaip – tautai rinkimų metu? O gal siekia sutvirtinti prezidentę su Tėvynės sąjungos-LKD partija, kuriai rinkimų išvakarėse Dalia Grybauskaitė pareiškė nedviprasmišką, bet ne visai teisiškai leistiną pritarimą? O gal tokiu būdu antrame rinkimų rate siekiama sustiprinti socialdemokratų ir darbiečių pozicijas? Spėliojimų – daug. Kuris iš jų teisingiausias, sunku pasakyti.

Be abejo, vienos iš įtakingiausių Lietuvos partijų atstovės pasiguodimai kelia pagrįstą nuostabą. Jei jau nieko į gerą pusę pakeisti nesugeba net valdančiosios TS-LKD partijos atstovė, užimanti antras pagal svarbą šalyje pareigas, tai Lietuva tikrai pasmerkta pražūčiai. Jei antroji pagal rangą Lietuvos politikė tokia dviveidė – vienas versijas porina siaurame visuomenininkų ratelyje, manydama, kad jos kalba neįrašinėjama, o kitokius žodžius skelbia iš oficialiųjų tribūnų, kur jos pokalbiai fiksuojami, – tai kuo tada galima Lietuvoje pasitikėti? Ir dar viena pastaba – jei nieko negali pakeisti, tai kam laikytis įsitvėrus Seimo pirmininkės kėdės? Tokiu atveju verčiau trauktis iš didžiosios politikos ir užsiimti tuo, kur „esi pajėgus puoselėti naujoves ir vertybes”. Argi ne taip turėtų pasielgti principingas asmuo?

Skandalingai primityvūs yra ir valdžios atstovų paaiškinimai, kodėl jie nekomentuoja „purvinių technologijų” ar „dalykų, kurių kilmė – nežinoma”. Ypač neįtikinamai nusikambėjo I. Degutienės per atstovų spaudai pateikta mintis, esą ji nesivelia į ginčus su tais, kurie naudoja „nešvarias technologijas”. Bet juk ir ji pati naudoja ne pačias „balčiausias technologijas”, skirtingoms auditorijoms skirtingu metu pateikdama skirtingas nuomones. Čia tikrai prasminga pasiteirauti: kada ir kur – Seimo pirmininkė nuoširdžiausia?

Vertindami šią konservatorių-krikščionių demokratams itin nemalonią žinią, privalome turėti omenyje ir aplinkybę, jog Seimo pirmininkės pokalbis užrašytas ne vakar, o gerokai anksčiau – dar šių metų kovo mėnesį. Kodėl tik dabar jis

Saugumietiškos intrigos

GINTARAS VIŠOCKAS

paskelbtas? Kodėl jis tapo visuomenei žinomas būtent rinkimų metu? Gal „Drąsos kelias” teisingai pasielgė, viešai atsirišodamas nuo tą pokalbį slapta įrašiusiojo asmens?

Nederėtų pamiršti ir aplinkybės, jog pareiškimų apie antikonstitucinius valstybės užvaldymus, antivalstybinę VSD veiklą ir kišeninius prokurorus mūsų viešojoje erdvėje tiek daug, kad I. Degutienės „išpažintis” – ne tokia jau ir ryški. Pranešimais apie neva antikonstitucinę valstybės prigimtį užversta visa mūsų viešoji erdvė. Be konkretnių įrodymų. Tokiais atvejais naivu laukti konkrečių faktų.

Šiandien jau esama realaus pavojaus, jog, ilgai pavarę nuo pranešimų apie VSD visagalybę ir intrigas gausos, liausimės reaguoti į išties iškilusius pavojingus reiškinius ar pranešimus. Tiesiog prarasime gebėjimą atskirti tikrąjį pavojų nuo menamo, dirbtinai, specialiai sukurto. Juk dabar labai madinga pasigirti, esą „mane seka saugumas”, „saugumas sutrukdė tapti populiariu” arba „saugumas pakenkė rinkimuose”. Saugumietiško sekimo tema savo nuomonę neseniai išdėstė ir rašytojas Liudvikas Jakimavičius, šiemet nesėkmingai dalyvavęs rinkimuose į Seimą. Bernardinai.lt paskelbtame pokalbyje „Atėjo metas užsiimti antitarybine veikla” esama vertingų rašytojo pastebėjimų. Jis tvirtina: „Pagrindinis dalykas, kuris mane nustebino per šiuos rinkimus, tai nesusišnekėjimas su bendraminčiais.” Įsiminė ir toks rašytojo sakiny: „Kartais negali suvokti, ar tavo pagalbininkas užsiima sabotazu, ar jis paprasčiausiai nesugeba atlikti paprasčiausių darbų.” Ar tai – ne šventa tiesa? Daugelis apie valstybės valdymo bėdas garsiai diskutuojančių verčiau baigtų aukštuosius mokslus ir tik po to jau taptų „viską išmanančiais ekspertais”. Todėl neatmestina versija, jog daugelis rašytojo bičiulių nepajėgė jam padėti tiesiog dėl nesusigaudymo. Sabotazu ar saugumietiškomis intrigomis tai

pavadinti būtų per daug skambu.

Deja, pažvelgęs į šią mūsų visuomenės silpnąją vietą, rašytojas vis tik neiškentė nepaskelbęs užuominų ir apie „nugarbingas provokacijas, organizuojamas vyrų iš VSD”. Štai suklusti priverčiusi citata: „Ši rinkimų kampanija buvo baisus ir ciniškas ‘šmugelis’. Į ją įsitraukė ir ėmė aktyviai veikti net anoniminiai dėmenys, kurių visuomenė ir rinkėjas nemato. Nuolatos buvo klausomasi mano telefoninių pokalbių, trūkinėjo ryšys, buvo sutrikdytas elektroninis paštas, o galų galiausiai atjungta ir mano prieiga prie interneto. Greitai ir tiksliai komunikuoti su savo rinkimų štabo žmonėmis tapo beveik neįmanoma.” Nederėtų ginčytis dėl pamatinių, esminių teiginių – mūsų slaptosios tarnybos tikrai domisi lietuviškų rinkimų užkulisiais. Jos negali nesidomėti tokiomis temomis. Tai – jų pareiga. Tačiau sunku patikėti, jog mūsų džeimsai bondai būtų tokie smulkmeniški ir sektų mus visus. Teneišizėidžia rašytojas Jakimavičius už abejones: o ką jis jau nuveikė tokio išpūdingo, nepaprasto, reikšmingo, konkretaus, kad sulaukė net slaptųjų tarnybų dėmesio?

Čia labiausiai tiktų prisiminti filosofo Vytauto Radžvilo pastabą: „tos politinės jėgos, kurios šandien skundžiasi demokratijos stoka ir vienu iš jos požymių laiko būtent įvairias manipuliacijas per rinkimus, absoliučiai nieko nepadarė, kad Lietuvos politinė sistema būtų demokratizuota” (Balas.lt). Filosofas vaizdžiai pasakė ir šiuo atveju: „atskirų politinių jėgų skundai, norint pagerinti savo rinkimų rezultatus, sisteminių ydų nepašalins”.

Kodėl mums demokratijos reikalai labiausiai pradeda rūpėti tada, kai „rinkimus laimi ne tie, kuriems juos derėjo laimėti”? Verčiau ieškokime priežasčių, kodėl nebepajėgiame rasti bendros šnekos su saviškiais – labai panašiai maščančiais bendrapiliečiais. O suklupe visų bėdų nepulkime versti tik saugumietiškomis intrigoms. Kartais net atrodo, kad priešiškomis jėgoms nė piršto pajudinti nereikia – mes patys mirtinai susipykstame, be jokių stumtelėjimų iš šalies. Tad dažniau ieškome savo pačių neišmanymo, egoizmo bei primityvumo. Kitaip ir 2016 metais rinkimai į Seimą bus labai panašūs į šiandieninį chaosą, kur pažeidimai veja pažeidimą ir kur laimi būtent tie, kuriems parlamente – ne pati tinkamiausia vieta.

LAIŠKAI

PRIVATI FILMO PERŽIŪRA

Progos pamatyti lietuvių Marius Markevičiaus sukurtą filmą „Kita svajonių komanda”, dokumentinę Lietuvos krepšinio istoriją, nebuvo galima praleisti, nes retai rodomas filmas šįkart atkeliavo ir į Čikagos priemiesčius.

Šį gerai režisuotą, vaizdžiai nufilmuotą, tiksliai pagrįstą filmą būtina pamatyti visiems lietuviams, nes filmas pasakoja ne tik apie Lietuvos krepšinininkus – nuo Prano Lubino dalyvavimo krepšinio sporte Lietuvoje, bet ir visų mūsų istoriją išsilaisvinant iš rusų okupacijos.

Žiūrint filmą, kuriame pasakojama apie Lietuvos kovą už nepriklausomybės atgavimą, išgyveni ir labai liūdningus, ir džiaugsmingus jausmus. Pasakojama labai gambiai, nenuobodžiai, ilgiau nesustojant, dalyvaujant daugeliui lietuvių, kuriuos mes pažįstame jų pirmaisiais vardais. O kas gali būti įdomiau už mūsų Lietuvą ir jos miestus, mūsų didvyrius – tikra šio žodžio prasme – krepšinio sporte bei jų pastangas Lietuvos vardą garinti visame pasaulyje!

Norint suprasti filmą, beveik nereikia mokėti anglų kalbos, nes filme apie savo gyvenimą, vaikystę, jaunystę, nuotykius už geležinės uždan-

gos lietuviškai pasakoja Šarūnas Marčiulionis, Valdemaras Chomičius, Arvydas Sabonis, Rimas Kurtinaitis ir kiti.

Nemažą vaidmenį filme vaidina ir roko grupė „Grateful Dead”, kuri prie lietuvių vykimo į Barselonos olimpiadą prisidėjo didele suma pinigų. Už tos grupės pinigus lietuviams buvo specialiai pagaminti spalvoti marškinėliai, kurie tapo tų olimpinių rungtynių pažiba. Manau, kad mažai kas jų nėra matę ar neturi.

„Kita svajonių komanda” turėtų būti parodyta visiems lituanistinių mokyklų mokiniams – šis filmas atstotų daug pamokų, supažindinant jaunąją kartą su Lietuvos keliu link nepriklausomybės. Išgirsti lietuvių kalbą amerikietiškoje filme vaikams būtų tikra staigmena! Belieka tik pagirti režisierių Marių Markevičių, kuris sugebėjo sukurti ir nufilmuoti tokį puikų filmą.

Filmas yra tikrai didelė pagarba ir nepaprasta reklama lietuviams, už kurią mes niekada negalėtume patys užmokėti ir paskleisti plačiai visuomenei. Filmą žiūrėjome didelėje kino salėje, kone privačiai, mat buvome tik trise. Tai niekada neturėtų pasikartoti.

Romualdas Povilaitis
Lemont, IL

PATIKSLINIMAS

Š. m. rugsėjo 29 d. „Drauge” paskelbtoje Lietuvos Respublikos ambasados JAV žinutėje apie LR ambasadoriaus JAV pavaduotojo, ministro-patarėjo Simono Šatūno susitikimą su Alaska lietuviams minima Svaja Vansauskas Worthington yra Stasio Šilingo anūkė, o ne dukterė.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Šių metų rugsėjo 18 dienos „Drauge” paskelbtame Vytauto Matulionio eilėraščiui „Šaltinis” septinto posmo ketvirtoje eilutėje žodis „būtų” turi būti „būt”. Visa eilutė turi skambėti taip: „Kad būt verti jiems pažadėtojo dangaus”. Atsiprašome autoriaus.

TELKINIAI

Southfield, MI

Abarių 60-ųjų vedybų sukakties pagerbimas

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Mūsų keliai netyčia susitiko.
Mums buvo pakeliui ir ėjome kartu
Man buvo gera eit rytojaus pasitikti
Kada šalia manęs ėjai ir tu...*

Š. m. spalio 21-oji Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, Southfield, Michigan, buvo ypatinga diena. Oras buvo nuostabus. Saulė dalino savo šiltus rudenėlio spindulius. Gausi Abarių šeima, giminės ir svečiai prieš šv. Mišias šnekučiausi parapijos kultūros centro priangyje.

Už laimingą bendrą Onutės ir Mykolo Abarių 60-ties metų gyvenimą padėkos Mišias aukojo Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. Šiam ypatingam jubiliejui kunigas pasakė prasmingą pamokslą apie sukaktuvinių įtaką jų vaikų gyvenime tarnaujant Dievui, Tėvynei ir Bažnyčiai.

Po pamokslu kun. Jonikas pakvietė visą Abarių šeimą prie altoriaus: Onutę ir Mykolą, vyriausiąją Abarių dukrą Violetą ir jos vyrą Sal Viviano iš Ann Arbor, MI, jų vaikus Raymond ir Arielle; Almą ir Edį Sventickus iš South Lyon, MI, jų vaikus Tomą ir Rebecca Sventickus su jų vaikučiais Ava ir Alek; Elenutę ir Joną Kavaliauskus ir jų vaikus Juliją ir Emmą bei dukterį Rūtą Sventickaitę. Prie altoriaus priėjo ir Mykolas ir Laura Abariai iš Franklin, MI ir jų vaikučiai Monika ir Alexandras. Iš Westford, MA, atvyko Abarių jauniausioji dukra Paulita su vyru Linu Alinksu ir jų vaikučiai Brigita ir Veronika. Susirinkus prie altoriaus gausiai Abarių šeimynai, kunigas palaimino sukaktuvinius, įteikė jiems įremintą Popiežiaus Benedikto XVI palaiminimą. Po to kun. Jonikas pakvietė Šv. Antano parapijos atstovę ir šių eilučių autorę atnešti Šv. Antano parapijos dovaną – išaustą proginę juostą su užrašu „Sveikiname 60 progą“. Abariams palinkėta daug sveikatos, laimės, džiaugsmo ir ypač daug meilės jų gyvenime. Kun. Jonikas palinkėjo, kad Viešpats laimintų Onutės ir Mykolo Abarių gyvenimą gera sveikata bei pasisekimu. Ilgais plojimais Abarius pasveikino Dievo Apvaizdos parapijos bendruomenė.

Visuomenininkų ir Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) garbės šaulių Onutės ir Mykolo Abarių garbinga ir džiaugsminga 60-ųjų metų bendro gyvenimo vedybų sukaktis atšvęsta Dievo Apvaizdos Kultūros centro salėje. Dalyvauti šiame pagerbime iš arti ir toli atvyko daugiau nei 75 svečiai.

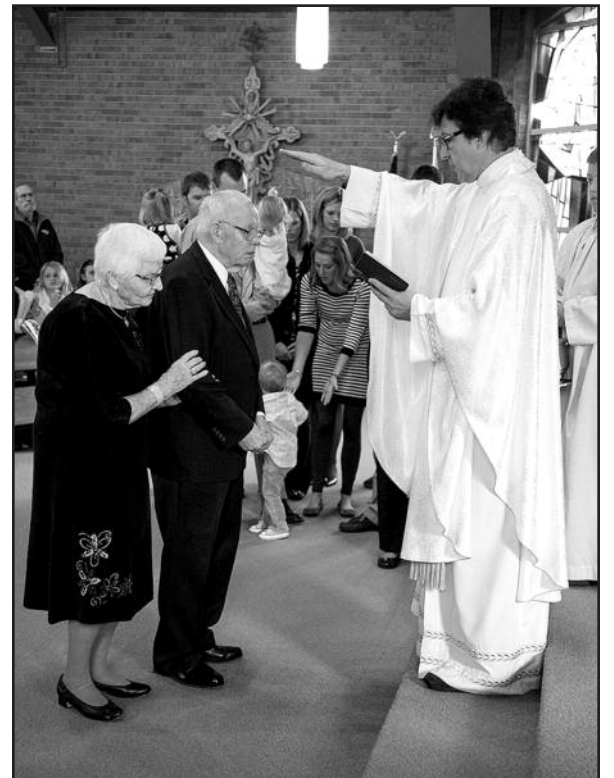
Onutė ir Mykolas Abariai yra visiems gerai žinomi ir gerbiami lietuviybės veikėjai. M. Abarius – buvęs ilgametis LŠSI vadas, Švyturio jūrų šaulių kuopos vadas, Ramovėnų pirmininkas, Dariaus ir Girėno klubo vadas, Šv. Antano parapijos choro na-

Šv. Antano parapijos vardu Regina Juškaitė-Švobienė įteikia O. ir M. Abariams proginę juostą.

rys, dabartinis Dievo Apvaizdos parapijietis ir svarbiausia – visų organizacijų talkininkas. Visuose renginiuose kabo jo specialiai padaryti plakatai ir užrašai, ne tik Detroit, bet ir kitur JAV, gal net ir Lietuvoje. Jis mieliai imasi visų darbų, sakydamas, kad kiekvienas darbas, koks jis bebūtų, yra garbingas. M. Abariaus atrama – jo mylima žmona Onutė yra buvusi LŠSI sekretorė, Dievo Apvaizdos parapijos pastoracinės tarybos Švietimo komiteto ir Krikščionių tarnybos ilgametė narė. Onutė ilgus metus šeiminkavo skautams per Kaziuko mugės, stovykloje ir šiauriam Pilėnų stovyklavietėje, Manchester, MI. Ji taip pat yra Šv. Antano ir buvusios Šv. Petro parapijų rėmėja. Kaip ir jos vyras Mykolas, O. Abarienė padėdavo talkininkauti visur, kur tik buvo reikalinga. O. Abarienė pasižymi savo kulinariniais sugebėjimais – kepa įvairius pyragus ir tortus. O kiek cepelinų, kugelio ir dešrų išvirdavo įvairioms progoms – nesuskaičiuotume!

Džiaugsmingą šventę-puotą tėveliams jų 60-ties vedybų sukakties proga suruošė Abarių vaikai ir jų šeimos. Šeiminkavo Dievo Apvaizdos nuolatinė šeiminkė Regina Greenhalgh. Ant saldimynų stalo puikavosi Violetos Abariūtės pagaminti „Napoleonai“, „Šakočiai“ ir tortai. Buvo ir gaivinančių gėrimų stalas, už kurio stovėjo dr. Kastytis Karvelis ir Mykolas Abarius jaunas.

Klebonas kun. Gintaras A. Jonikas įteikia O. ir M. Abariams Šv. Tėvo Benedikto XVI palaiminimą.

Visa Onutės ir Mykolo Abarių šeima.

Robert W. Stewart nuotr.

Šventę vedė sukaktuvinių vyriausioji dukra Violeta. Ji pakvietė kun. Joniką sukalbėti vaišių palaiminimo maldą. Sekė šampano tostas, visi dalyviai sugiedojo „Ilgiausių metų“. Svečiams baigiant valgyti, Violeta papasakojo apie tėvelių gyvenimą. Mykolas ir Ona susitiko Vokietijoje, pabėgėlių stovykloje. Atvykę į JAV, M. Abarius apsigyveno North Dakota valstijoje, o jo būsimoji žmona – Worcester, MA. Po kiek laiko jų keliai vėl susitiko Worcester, MA. Pora susituokė 1951 m. spalio 11 d. Aušros Vartų bažnyčioje, Worcester. Abariai užaugino keturis vaikus: Violetą, Almą, Mykolą jaunąjį ir Paulitą. Visi yra vede, turi šeimas. Violeta padėjo tėveliams už jų lietuvišką auklėjimą.

Augdami visi vaikai dalyvavo lietuviškoje veikloje – sportavo, skautavo, dalyvavo parapijos veikloje. Abariai rėmė visas lietuviškas parapijas – Dievo Apvaizdos, Šv. Antano ir buvusią Šv. Petro. Jie talkininkavo ir kitoms lietuviškos organizacijoms – skautams, Lietuvos vyčiams, rėmė lietuviškas radijo valandėles. M. Abarius 25 metus

Onutė ir Mykolas Abariai su klebonu.

vadovavo LSSI. Neseniai vykusių 19-ojo visuotinio dalinių atstovų suvažiavimo Čikagoje metu M. Abarius Lietuvos Krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės įsaku buvo apdovanotas medaliu civiliams už nuopelnus Lietuvos Krašto apsaugos ministerijai.

Sukaktuvininkus pasveikino Raminta Vilkienė poetės J. Degutytės žodžiais, linkėdama jiems laimės ir neblėstančios Dievo palaimos. Dievo Apvaizdos pastoracinės tarybos pirmininkė Rasa Karvelienė dėkojo sukaktuvininkams už jų indėlį ir veiklą parapijoje. Padėkos ženklai Abariams buvo įteikta rožių puokštė. Andrius ir Alė Butkūnai, sveikindami savo draugus Abarius, prisiminė šeimų bičiulystę. LR garbės konsulas Detroit Algis Zaporackas priminė susirinkusiems, kad ir Abarių vaikai buvo ir yra aktyvūs lietuviškose organizacijose. Abariai yra ilgamečiai „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės, kurią veda A. Zaporackas, rėmėjai. Jų dukra Violeta ilgus metus talkininkavo programose. Danguolė

Jurgutienė, palinkėjo jubiliatams daug gražių dienų ir prisiminimų apie „Sekminių vainiką“ spektaklį.

Kelis žodžius taręs Mykolas Abarius pasidžiaugė, kad tiek daug žmonių susirinko švęsti jo ir jo žmonos santuokos jubiliejų. Padėkojo vaikams ir jų šeimoms už suruoštą gražią šventę.

Įeinant į salę, ant stalo buvo padėtos Onutės ir Mykolo Abarių bendrą gyvenimą liudijančios nuotraukos. Taip pat Popiežiaus palaiminimas ir LR krašto apsaugos ministrės Juknevičienės raštas. O. Abarienė pasidžiaugė, kad šis Popiežiaus palaiminimas yra trečias popiežiaus palaiminimas. Pirmasis jų vestuvių proga gautas iš Šv. Tėvo Pijaus XII, antrasis – jų 50-ties vedybų sukakties proga – nuo Popiežiaus Jono Pauliaus II. Gautos piniginės dovanos bus skirtos šaulių žurnalui „Trimitas“ paremti. Linkime visuomenininkams ir sukaktuvininkams Abariams dar daug sveikų, gražių, laimingų bei meilės pilnų bendro gyvenimo metų!

Lemont, IL

Kviečia PLC madų paroda „Lady In Red“

LINA SMILGIENĖ

Šių metų lapkričio 11 dieną, sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemont, IL, organizuojama jau tradicine tapusi madų paroda. Tai vienas iš daugelio renginių, kurio metu surinktos lėšos bus skirtos centro išlaikymui ir puoselėjimui.

Turbūt ne dažnai susimąstome, kiek kainuoja elektra, šildymas, pastato priežiūra, įvairūs remonto darbai. Lėšų telkimo renginiai yra organizuojami savanorių. Pastarieji jau daug metų ruošia įvairius renginius, į jų organizavimą įtraukdami naujus, jaunesnių kartų bendraminčius. Šie žmonės nėra profesionalūs renginių organizatoriai, tačiau jiems rūpi centro gyvavimas, lietuviškos išlaikymas ir puoselėjimas. Turėdami idėjų, negailėdami laiko ir energijos, savanoriai surengia daug puikių renginių.

Madų paroda yra spalvinga šventė, kurioje galima pasigrožėti madiniais rūbais, pabendrauti su bendraminčiais ir tuo pačiu paremti PLC.

Renginys įvyks erdvioje R. Riškus salėje. Į bilieto kainą įtraukti pietūs, kuriuos ruošia restoranas „Kuni-gaikščių užėja“. Ji žada nustebinti svečius išskirtiniu meniu.

Šiais metais madų parodoje bus gausu ryškių spalvų, žibančių papuošalų, šiltų skarelių ir įspūdingo grožio kailinių. Parodoje mielai sutiko dalyvauti parduotuvės: „Cache“, „White House/Black Market“, „Hannah’s Boutique“, „B Boutique“, „Christos Fur Salon“, madų kūrėja Anna Lo. Taip pat prisijungs menininkai su šalikėlių, kepuraičių, aksesuarų kolekcijomis.

Renginio metu veiks mugė, kurioje dalyvaus talentingi menininkai. Artėja Kalėdos, todėl visi atvykę galės įsigyti įvairių dovanėlių, pagamintų iš stiklo, vilnos, siūlų. Mielai kviečiame visus atvykti, pakviesti draugus ir pažįstamus ir pasidžiaugti įspūdinga bei elegantiška sekmadienio popiete.

Lina Smilgienė – PLC madų parodos organizacinio komiteto pirmininkė.

JAUNIMO CENTRO RĖMĖJAI 2011 – 2012 METAIS

\$7,000.00	Lietuvių Fondas c/o Rimas Griškėlis;
\$2,500.00	Jaunimo Centro Moterų Klubas c/o Irena Dirdienė;
\$1,540.00	Patricia Nelia Paulauskas;
\$1,000.00	Gražina Liautaud;
\$590.00	Kastytis A. Jucas;
\$400.00	Vaclovas/Margarita Momkai;
\$390.00	Nemira Šumskienė;
\$300.00	Marija/John Utz;
\$240.00	Dalia Urbutis;
\$220.00	Chicago Lithuanian Women's Club c/o Birutė Zalatorienė;
\$200.00	Edward/Dalia Bubnys, Lithuanian Club of Taurage c/o S.Rudokas, P.Simmons , Ada Sutkuvienė, Kestutis/Birutė Tautvydas, Antanas/Viktorija Valavičiai;
\$185.00	Halina Bagdonienė;
\$180.00	Jonas/Rūta Spurgiai, Jūratė Tamulaitienė;
\$150.00	Viktoras/Rūta Jautokai;
\$145.00	Juozas/Daila Liubinskai;
\$140.00	Irena Dirda, Vaclovas/Asta Maria Kleizos, Milda/Viktoras Šatai;
\$120.00	Stasė Bacevičius, Sophie Dameika, Algirdas Jakštys, Aldona Šmulskštys;
\$110.00	Henrikas/Illona Lauciai;
\$100.00	Dalia/Jurgis Anysas, Atlantic Express Corp., Gediminas Balandas, Algirdas Čepenas, Cicero LB c/o Mindaugas Baukus , Cicero Lith. Hunt&Fish Club c/o V.Markevicius , Juzė Ivašauskas, Mary Jablonskis, Jurgis/Viligaile Lendriaičiai, Lithuanian American Community, Juozas/Brone Mikuliai, Emilija Pretkelis, Marija Remienė, Dovilė Ruscitti, Stasys Strašius, Ramūnas/Danguolė Vanagūnai;
\$90.00	Sigita/Gediminas Damašiai, Palmira Janušonis, Birutė A. Kasakaitis, Vincas Lukas, Teodoras/Irena Mitkai, Aldona Rekašius, Zenonas Šukys;
\$80.00	Alfreda Daubaris;
\$75.00	Kestutis Keblys, Aleksas Lauraitis;
\$70.00	Zita Baltramonas, Elegius Kaminskas, Birutė Lintakas, Jonas/Albina Martinkai, Donatas/Frauke Uogintai;
\$65.00	Feliksas/Rūta Daukai, Romualdas Kriaučiūnas, Irena Paliulis, Vacys/Viktorija Sauliai, Vladas/Raminta Sinkai;
\$60.00	Linas Sidrys, Vytenis/Vida Silai;
\$55.00	Jeronimas Gaižutis, Kestutis/Dalia Jeciai;
\$50.00	Apolonija Andrašūnas, Antanas/Juratė Budriai, Algimantas/Stasė Damijonaičiai, Rimas Domanskis, Ona Gradinskas, Dainius Grabliauskas, Rimantas/Regina Griškėliai, Janina Miknaitis, Vidmantas Raisys , Elena Wasilewski;
\$47.00	Jonas/Nijolė Kučėnai;
\$45.00	Audrė Budrytė Nakienė, Dalia Saulys, Kestutis Trimakas;
\$40.00	Kazys Ambrozaitis, Nijolė Brazėnas, Ina Cygaite-Nicewander, Jonas/Ona Daugirdai, Aldona Iešmantas, Danguolė Ilginis, Sofija Jelionis, Emilija Kantas, Vilma Kava (Khodos), Regina Kazlauskas, Eugenija Kolupailaitė, Jonas Krutulis, Elena Lapėnas, Adelė Lietuvninkienė, Felix/Dana Lukauskai, Emilija Pakstas, Edvardas/Anelė Pociai, Birutė Podienė, Mindaugas Prackaila, Gražina Seduikis Joyce, Julia Smilga, Louis/Dalia Stankaičiai, Eugene Stonikas, Gražina Traska, Irena/Tomas Valaičiai, Emilija Vengianskas, Alex/Dana Vitkai;
\$35.00	Aldona Kavaliūnas, Ramunė Kubilius;
\$30.00	E. Oželis ALTAS, Arvydas/Daiva Barzdukai, Agnes Bigelis, Vytautas Graužinis, Marija Kapačinskas, Birutė Kozicienė, Vytautas Markevičius, Vilma Martin, Teodoras/Ritonė Rudaičiai, Aušrelė Sakalaitė, Kostas/Vida Stankai, Joseph Vilcha, Romas/Birutė Viskantos;
\$25.00	Robert, Anthony, Joseph Damasauskas, Mečys Mikutaitis, Bronius Nainys, Rasa/Audrius Stanevičiai;
\$20.00	Petras/Laima Aleksos, Neringa Aleksonis, Genovaitė Ankus, Paulius Apanavičius, Juozas/Reda Ardys, Mindaugas/Aldona Bielskai, Reda Blekys, Aldona Brazis, Brighton Parko LB/Salomėja Daulienė, Liuda Butikas, Julius/Regina Butkai, Marytė Černius , Mindaugas Čiuteikis, Joana Danilevičienė, Salomėja Daulienė, Egidijus Einoris, Giedre Elekšytė, Lilija Gelažis, Juratė Gelhar, Greta Germanaitė, Miglė Giedmintaitė, Vaclovas/Danutė Jakovickai, Aleksas/Larisa Jankūnai, Elena Jasaitienė, Giedrė Jaskevičius, Joseph P. Kalvaitis, Gražina Kenter, Albertas Kerelis, Algimantas Kezys, Antanas Liutkus, Juozas Maciulaitis, Elena Majauskas, Algirdas/Raminta Marchertai, Vaclovas/Vanda Mažeikos, Kernius Miežlaidis, Laima/Victoria Milaitis, Edmund T./Sarah Mitchell, Ignas/Birutė Navickai, Marija Neniškis, Vita Neverauskas, Arūnas Povilas Paliulis, Ramunė Papartis, Antanas/Emilija Paužuoliai, Jonas/Valeria Pleiriai, Deividas Pranckevičius, Aldona Prapuolenis, Albina Ramanauskas, Antanas Rašymas, Gene Razumienė, Rimas Rekašius, Tomas/Nijolė Remeikiai, Victoria Remeikis, Vida Rupšienė, Daina Sabaliauskas, Audronė Sidaugienė, Asta Skripkauskaitė, Stepas Stankovičius, Renata Stapčinskaitė, Petras/Apolonija Steponavičiai, Eglė B. Sundstrom-Rukštelytė, Audronė Tamulienė, Jonas Ulevičius, Linas Umbrasas, Julia Vailokaitis, Jurgis/Danutė Vidžiūnai;
\$15.00	Teklė Bogušas, Gediminas Dragūnas, Liuda Flores, Donatas Greb, Juozas/Birutė Kasperavičiai, Irena Kriaučiūnas, Vitalis Švažas;
\$10.00	Marija Arstikys/Juratė Medziak, Liucija Beržinskas, Janina/Feliksas Bobinai, Edmundas/Erika Brooks , Vytautas/Aldona Čepėnai, John Cernius , Gražina Damijonaitis, Nijolė Dėdinas, Gražina Gayes, Danguolė Griganavičius, Valentina Gudis, Petras Jokubka, kun. Jaunius Kelpšas, Sigi/Liz Nagys, Alfonsa Paziura, Algirdas/Aušra Sauliai, Rugilė Slapkauskas, Rimas/Alma Stockus, Jovita Strikas, Jonas Svera, Iona Venckunas;

Nuoširdžiai dėkojame visiems mūsų rėmėjams, kviečiame ir toliau mūsų nepamiršti ir paremti savo aukomis. Čekius rašyti Jaunimo centrui. Aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių. Fed tax ID #36-411-3792. Jei randate netikslumų vaduose ar sumose, prašau kreiptis tel. **773-507-8692** arba emailu **Neringa4u@hotmail.com**.

Taip pat kviečiame su mumis kartu atšvęsti Jaunimo centro 55-metį šių metų lapkričio 11 dieną 1 valandą po pietų.

Dvi asmenybės: panašūs įsitikinimai, skirtingi likimai

Šiaulių universiteto dėstytojas dr. Simonas Strelcovas parodos „Yes, Masaryk“ atidarymo metu.

SIMONAS STELCOVAS

2012 m. spalio 16 d. Šiaulių universiteto bibliotekoje buvo atidaryta paroda, skirta pirmajam Čekijos prezidentui Tomáš Garrigue Masaryk „Yes, Masaryk“. Parodos atidaryme dalyvavo Čekijos Respublikos ambasadorius R. Pechas, įžanginę kalbą pasakė dr. Simonas Strelcovas.

XIX a. per Vidurio ir Rytų Europą nusiritusi tautinio pavasario banga neaplenkė ir Lietuvos. Juk tai kas prasideda XIX a. viduryje, galiausiai tampa modernios nacionalinės valstybės pamatais. Tauta tampa aktyviu politiniu veikėju. Kiekvienas tautos atstovas imamas pamažu suvokti kaip politinis veiksnys. Dar daugiau – toks veikėjas ilgainiui pats save ima suvokti, kaip galintį ir žinantį kaip pakeisti esamą padėtį. Keturiolikos imperijos Austrijos-Vengrijos, Rusijos, Osmanų ir Vokietijos po Pirmo pasaulinio karo išnyko. Neatpažįstamai pasikeitė Vidurio-Rytų Europos žemėlapis. Taip gimsta naujoji Europa. Žinoma, kad tai įvyksta ne greitai, ne per vieną dieną. Ko gero, visą XIX a. antrą pusę galėtume vadinti naujosios, tautiniu pagrindu suformuotos Europos lopšiu. Toks laikmetis, kurio metu tarsi užprogramuojami būsiami pokyčiai į pirmą planą iškelia neeilines asmenybes.

Nesunkiai galime nustatyti tokių asmenybių būrį Lietuvos XIX a. pabaigoje – XX a. pradžios istorijoje. Lietuvių tautinis sąjūdis yra neatsiejamas ir tiesiog neišsivaizduojamas be tokių palydovų, tokių asmenybių kaip J. Basanavičius, J. Šliūpas, P. Vileišis, V. Kudirkas. Žinoma, kad visokios naujovės, pradžioje sunkiai sau skinasi kelią ir ne išimtis čia lietuvių idėjos. Lietuvių moderniosios tautos tapsmas buvo sėkmingas tik tokių intelektualų ir reiktų pridėti – begalinių optimistų dėka. Nereiktų užmiršti, kad lietuviai kaip tauta to meto mokslo žmonių nuomone jau šimtas metų buvo kaip išnykę. Lietuvių moderniosios tautos formavimasis ilgus dešimtmečius buvo rusų ir lenkų interesų apsuptyje. J. Šliūpas „Aušroje“ rašė: „Taigi matome, kad mažne visi, kurie turi apsiautę Lietuvą, ieško lietuvių meilės. Vieni kerštu ir bausme tikisi sulauksią lietuvių nusizeminimo, atlėžimo, kiti gi, jausdami savo menką spėką apsiginti nuo varginančių galvažudžių, glosto lietuvius, jiems gerinasi ir broliškai kviečia į bendrystę. Taigi,

lietuviai, kaip mes turime elgtiesi, ko norėti, ko lukėti, o kam parodyti nykštį iškištą tarpo smilių ir didžiųjų pirštų?“

Kaip žinome Lietuva nebuvo išimtis ir lietuviai nebuvo vieni savo kovoje. Čekai ir slovakai, bulgarai, vengrai ir lenkai, lietuviai, latviai, estai ir suomiai siekė to paties – laisvės nuo juos varžančių imperinių saitų. Ir kiekvienas toks sąjūdis turi savo tautinius vadovus. Tuos kovotojus, kurie nepaisydami grėsmės, bei statydami į pavojų savo likimą į pirmą vietą statė visuotinius, tautinius reikalus. Kalbant apie čekų ir slovakų nacionalinius sąjūdžius, apie sukurta po Pirmojo pasaulinio karo Čekoslovakiją reikia paminėti prezidentą Tomáš Garrigue Masaryk. Tai – neeilinė asmenybė, palikusi gilų pėdsaką ne tik Čekijos ir Slovakijos istorijoje, tačiau gerai žinoma ir kaimyninėse šalyse. T. G. Masaryk – įvairialypė ir kontroversiška asmenybė: protestantas ir praktikuojantis katalikas, čekas savo aktyvią politinę veiklą pradėjęs Austrijos parlamente, nacionalistas, kuris vedė amerikietę. Būdamas užtikrintas demokratijos ir respublikos šalininkas T. G. Masaryk padarė viską, kad Čekoslovakija buvo bene vienintelė Vidurio Rytų Europos valstybė per visą tarpukarį išlaikiusi demokratijos principus.

Žinome, kad T. G. Masaryk aktyviai veikė JAV. Todėl visiškai neatsitiktinai būtent šiame jo gyvenimo tarpsnyje aptinkame ir mūsų lietuvių atstovą Amerikoje dr. J. Šliūpą. Kaip T. G. Masaryk rūpinosi čekų ir slovakų reikalais, taip J. Šliūpas viską ką galėjo darė lietuvių labui. Šliūpas stengėsi įvairias būdais remti tautinį sąjūdį Lietuvoje bei daug nuveikė lietuvių išėivijos labui: prisidėjo prie lietuvių išėivijų tautinio apsisprendimo, socialinio aktyvumo ugdymo ir prie tautinės kultūros kūrimo. Atkakliai priešinosi JAV gyvenusių lietuvių polonizacijai. Buvo JAV-Lietuvos mylėtojų draugijos, Lietuvių susivienijimo Amerikoje, Lietuvių mokslo draugystės, Lietuvių laisvamanių susivienijimo Amerikoje kūrėjas ir aktyvus veikėjas. Todėl nereiktų stebėtis, kad tokie kovotojai už savo tautas pažinojo vienas kitą. T. G. Masaryk lankydamasis JAV ne kartą dalyvavo Rytų Europos mažų tautų pasitarimuose, kuriuose aktyviai dalyvavo aktyvus Lietuvos atstovas dr. J. Šliūpas. Dar daugiau, T. G. Masaryk bene pirmasis iškelia

federacinės Rytų Europos idėja. Tačiau pastaroji idėja nesulaukia kitų tautų atstovų pritarimo. Vertėtų prisiminti dr. J. Šliūpo nuolat keltą baltų vienybės, arba tautų gyvenančių aplink Baltijos jūrą susivienijimo idėja.

Kaip asmenybės panašūs savo įsitikinimais T. G. Masaryk ir dr. J. Šliūpas nugyveno skirtingus likimus. Vienam buvo lemta tapti pirmuoju ir ilgamečiu Čekoslovakijos prezidentu, kitas gi, būdamas nepalankus valdžiai, aktyvioje politikoje dalyvavo tiek, kiek buvo leidžiama tai daryti kitaip maščiančiam. Tik dėka savo milžiniško autoriteto dr. J. Šliūpui pavyko aktyviai dalyvauti lietuviškos savivaldos veikloje, jo burmistravimas su pagarba prisimenamas šiandien Palangoje.

Šiaulių universiteto biblioteka turi neįkainojamą lobyną – dr. J. Šliūpo archyvą. Archyvui savo tėvo palikimą padovanojo Vytautas Šliūpas ir

dėka šio geradariško poelgio šiandien studijuojantys studentai nevykdami į tolimas keliones, gali naudotis pirminiais neskelbtais šaltiniais, kas regioniniam universitetui yra didžiulis turtas. Studentai savo kursiniams ir bakalaurų darbams renkasi lietuvių išėivijų istorijos, Lietuvos savivaldos istorijos, visuomeninių judėjimų Lietuvoje istorijos temas gali savo tyrimuose panaudoti dr. J. Šliūpo archyve saugomus dokumentus.

Nuo šių metų Šiaulių universitete pradėjo veikti nauja istorijos magistro studijų programa „Istorija ir politika“. Tik laiko klausimas, kada turėsime puikių magistro ir daktaro disertacijų, kurių autoriai šaltinius ras dr. J. Šliūpo archyve. Archyve taip pat buvo rasti dokumentai, kurie liudija T. G. Masaryk ir J. Šliūpo ryšius, kas sukėlė didelį žiniasklaidos susidomėjimą.

Europos džiaz festivalyje – Dominykas Vyšniauskas

Šiais metais Europos džiaz festivalyje „European Jazz Meets Chicago“ Lietuvai atstovaus trimitininkas Dominykas Vyšniauskas.

Dominykas Vyšniauskas – trimitininkas, improvizacinės muzikos puoselėtojas, daugelio nacionalinių bei tarptautinių konkursų ir festivalių laureatas. Muzikavo su Michael Moore, Andreas & Mathias Pichler, Dalium Naujokaičiu, Jan Maksimoviči, Liudu Mockūnu, Artur Bumšteiu, Vijay Iyer, Klaus Kugel, Grazyna Auguscik ir kitais, taip pat su Mezkal Jazz Unit, LRT ir Kauno bigbendais, Estijos „Dream Big Band“, Europos Jaunimo bigbendu „Swingig Europe“, Gerd Hermann „Ortler Orchestra“, „Jazzwerkstatt“, „Secret Swing Society“, Vilniaus džiaz orkestru. Kaip įvairių tarptautinių projektų narys trimitininkas yra grojęs daugelyje Europos šalių, Kanadoje, bei JAV.

Muzikantas mokėsi Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, Amsterdamo aukštojoje menų mokykloje įgijo džiaz muzikos magistro laipsnį, stažavosi Leipcige. Jis yra pirmasis Lietuvos trimitininkas, studijavęs pas Dizzy Gillespie geriausią mokinį J. Faddis, New York Purchase University.

Dalyvauti Europos džiaz festivalyje D. Vyšniauską pakvietė LR generalinis konsulatats Čikagoje, kuris kartu su kitais Čikagoje įsikūrusiais Europos šalių konsulatais bei kultūros institucijomis organizuoja šį renginį. Muzikanto iš Lietuvos dalyvavimą festivalyje Čikagoje parėmė LR Užsienio reikalų ministerija bei „Švyturys“.

Šeštajame kasmetiniame „European Jazz Meets Chicago“ dalyvaus net dešimties Europos valstybių atstovai – tai muzikantai iš Šveicarijos, Lenkijos, Austrijos, Prancūzijos, Olandijos, Ispanijos, Švedijos, Vokietijos ir, žinoma, Lietuvos. Improvizuoto džiaz vakarai, kuriuose europiečiai muzikantai gros kartu su kolegomis amerikiečiais, vyks lapkričio 7 d. ir 8 d. nuo 6:30 val. v. iki 11 val. v. ir pradės didesnį kelių dienų festivalį „Umbrella jazz festival“. Pasirodymai Chicago Cultural Center (78 E Washington St., Chicago, IL 60602).

Dominykas Vyšniauskas.
www.vilniusmamajazz.lt nuotr.

Festivalio „European Jazz Meets Chicago“ programa:

Lapkričio 7 d., trečiadienis

6:30 val. v. Austrija – Clementine Gasser/Tim Daisy Duo Preston Bradley salėje. Clementine Gasser (violončelė), Tim Daisy (mušamieji)

7:15 val. v. Lietuva – Dominykas Vyšniauskas (trimitas), Nick Mazzarella (saksofonas) Brian Sandstrom (bosas), Avreeayl Ra (būgnai) Claudia Cassidy Theater salėje.

8 val. v. Vokietija – Angelika Niescier (saksofonas), Nate McBride (bosas), Frank Rosaly (būgnai) Trio kavinėje

8:45 val. v. Prancūzija – Nicole Mitchell (fleita), Hanah Jon Taylor (pučiamieji), Tomeka Reid (violončelė), Bernard Santacruz (bosas), Denis Fournier (būgnai) Claudia Cassidy Theater salėje.

Lapkričio 8 d., ketvirtadienis

6:30 val. v. Lenkija – Artur Majewski (trimitas, elektronika), Joshua Abrams (bosas), Harrison Bankhead (bosas), Steve Hunt (būgnai) Claudia Cassidy Theater salėje

7:15 val. v. Šveicarija – Jacques Demyer (pianinas), Jim Baker (elektronika) duetas Preston Bradley salėje.

8 val. v. Italija – Danielle D'Agaro (pučiamieji), Jason Adasiewicz (vibrafonas), Jason Roebke (bosas), Mike Reed (būgnai) Quartet kavinėje.

8:45 val. v. Švedija – Sven-Ake Johansson (mušamieji) Preston Bradley salėje.

9:30 val. v. Olandija – „Cactus Truck“: John Dikeman (pučiamieji), Jasper Stadhouders (gitaras), Onno Govaert (mušamieji) Claudia Cassidy Theater salėje.

Nuoširdžiai kviečiame atvykti į Europos džiaz festivalį paklausti improvizuoto džiaz. Įėjimas į renginį nemokamas.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuvos universitetuose ir kolegijose – dar 16 programų su užsieniu

Vilnius (Delfi.lt) – Lietuvoje atsiras dar 16 jungtinių studijų programų su užsienio aukštosiomis mokyklomis. Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius pasirašė įsakymą dėl lėšų joms rengti skyrimo. Aštuonios aukštosios mokyklos iš viso gaus apie 25 mln. litų iš Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų.

„Studentui pasirinkus jungtinę programą, dalis jo studijų vyksta Lietuvos universitete ar kolegijoje, kita dalis – užsienio aukštoje mokykloje, – sako švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius. – Tokios programos naudingos ne tik jaunimui, bet ir mūsų universitetams bei kolegijoms. Tai skatina užsienio partnerių paiešką ir tarptautinį bendradarbiavimą, jas rengiant ir vykdamat keičiamasi idėjomis, protais ir geriausia patirtimi siekiant tarptautinių kokybės reikalavimų.“

Jungtines studijų programas su užsienio partneriais rengs keturi universitetai ir keturios kolegijos. 4 naujos jungtinės studijų programos

atsiras Mykolo Romerio universitete, po 3 – Šiaulių universitete ir Socialinių mokslų kolegijoje, dvi – Vilniaus Gedimino technikos universitete, po vieną – Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje, Utenos ir Vilniaus kolegijose bei Vytauto Didžiojo universitete.

Jungtines studijų programas rengia ir vykdo kelios aukštosios mokyklos kartu. Baigęs šias studijas studentas gauna dviejų aukštųjų mokyklų diplomą. Jungtines programas gali kartu organizuoti ir kelios Lietuvos aukštosios mokyklos.

Šiuo metu Lietuvoje jau galima studijuoti pagal 8 jungtines studijų programas, parengtas ES struktūrinių fondų lėšomis. Jas siūlo penkios aukštosios mokyklos – Mykolo Romerio, Vilniaus, Vilniaus Gedimino technikos ir Vytauto Didžiojo universitetai bei Socialinių mokslų kolegija – kartu su Lenkijos, Portugalijos, Italijos, Vengrijos, Belgijos, Austrijos, Suomijos, Ispanijos, Vokietijos, Rusijos ir kitų šalių universitetams.

Lietuvė nugalėjo tarptautiniame grožio konkurse

Aliona Vasvilaitė.

Valetė (BNS) – Lietuvos atstovė Aliona Vasvilaitė tapo tarptautinio grožio konkurso „Planetos karalienė 2012“ („Queen of the Planet 2012“) nugalėtoja. Tarptautinį grožio konkursą „Planetos karalienė 2012“ rengia Rusijos motinų ir vaikystės pa-

laikymo fondas „Moterų planeta“. Kartu vyksta ir „Misis Rusija 2012“ konkursas.

A. Vasvilaitė pavyko aplenkti daugiau kaip 40 dalyvių iš įvairių pasaulio šalių. Šio konkurso ypatumas yra tas, kad visos dalyvės – jaunos mamos, kurios gyvena aktyvų socialinį gyvenimą, daro karjerą ir dalyvauja labdaringoje veikloje.

A. Vasvilaitė auginą aštuonerių metų dukrelę Uljaną. Teisininko profesiją įgijusi moteris šiuo metu yra reklaminis mados namų „Victoria Strange“ veidas. Pagrindinis nugalėtojai skiriamas konkurso apdovanojimas – galimybė nusifilmuoti britų kino juostoje „Catarina“, kurioje pasakojama apie šventąją globėją Catarina. „Misis Rusija 2012“ konkurso nugalėtoja tapo dviejų vaikų motina Ina Žirkova iš Kaliningrado. Ji taip pat galės filmuotis kino juostoje „Catarina“.

SPORTAS

Kaunas (ELTA) – Legendinių Kauno „Žalgirio“ ir Maskvos CSKA (Rusija) krepšinininkų susitikimą spalio 28 d. Kaune vieno taško skirtumu – 46:45 (26:23) – laimėjo Arvydo Sabonio vedami žalgiriečiai.

Pergalingus du taškus rungtynių pabaigoje „Žalgiriui“ pelnė Vitoldas Masalskis. Komandos „Žalgirio“ arenoje žaidė du kėlinius po 15 minučių.

Trenerio Vlado Garasto vadovaujamoje „Žalgirio“ komandoje rezultatyviausias buvo A. Sabonis. Jis surinko 16 taškų. Legendinis vidurio puolėjas dar atkovojo 11 kamuolių, atliko 3 rezultatyvius perdavimus ir sustabdė 3 metimus. V. Masalskis pelnė 10, Sergejus Jovaiša – 9 taškus. CSKA komandai 19 taškų pelnė Igor Kudelin, 11 – Sergej Tarakanov.

JAV diplomatijos vadovė lankosi Alžyre

Alžyras (BNS) – JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton atvyko į Alžyrą tartis su prezidentu Abdelaziz Bouteflika dėl krizės kaimyniniame Malyje, kurio didelį regioną dabar kontroliuoja islamistai.

Washington pradėjo diplomatinį puolimą, siekdamas užsitikrinti gyvybiškai svarbų Alžyro palaikymą planuojamam kariniam įsiveržimui Malyje, kur Islamiškojo Magribo „al Qaeda“ (AQIM) ir kitos kovotojų grupuotės stiprina savo padėtį šiauriniame regione.

„Alžyras, stipriausia Sachelio valstybė, tapo kritiškai svarbiu partneriu sprendžiant AQIM klausimą“, – sakė vienas JAV valstybės departamento pareigūnas, skridęs kartu su H. Clinton į Alžyrą.

„Atsižvelgiant į tai, kas nutiko Šiaurės Malyje, kai ten žlugo vyriaus-

sybės pajėgos ir įvyko perversmas, Alžyro svarba tampa juo didesnė, ir tai išties bus dėmesio centre per sekretorės ir prezidento derybas, – pridūrė JAV diplomatas. – Tvirtai pripažįstama, kad Alžyras turi tapti centre šio sprendinio dalimi.“

Ši Šiaurės Afrikos valstybėje turi ilgą sieną su Maliu, kur ekstremistų ir sukilėlių grupuotės perėmė kontrolę dideliame šiauriniame regione po kovą Bamake įvykusio perversmo. Mauritanija ir Alžyras ragino konflikto šalis pradėti dialogą, siekiant šią krizę išspręsti politinėmis priemonėmis, ir iš pradžių atmetė galimybę siūsti karius į kaimyninę šalį. Ginkluotos grupuotės, šiuo metu valdančios Malio šiaurę, labai priklausomos nuo AQIM, kuri buvo įkurta Alžyre ir aktyviai veikia šio regiono šalyse, įskaitant Mauritaniją.

Dėl viesulo atšaukta keli tūkstančiai skrydžių

New York (BNS) – Jungtinių Amerikos Valstijų oro bendrovės dėl viesulo „Sandy“ atšaukė daugiau kaip 3,000 skrydžių palei JAV rytinę pakrantę. Spalio 28 d. dėl viesulo grėsmės buvo nutrauktas municipalinio transporto, kasdien pervežančio apie 8,5 mln. žmonių, darbas. New York fondų biržos atstovai pareiškė, kad „Wall Street“ stebima padėtis, tačiau kol kas stabdyti prekybos neketina.

Viesulo „Sandy“, priartėjusio prie JAV rytinės pakrantės, aukomis

jau tapo apie 60 žmonių. Šis viesulas gali paveikti JAV prezidento rinkimus. Kandidatai dėl prasto oro keičia rinkimų kampanijos renginių tvarkaraščius, o kai kuriuos renginius ir atšaukia. Respublikonų kandidatas ir prezidentus Mitt Romney dėl prasto oro atšaukė rinkimų kampanijos renginį Virginia valstijoje. Prezidentas Barack Obama atšaukė Virginia ir Colorado valstijose planuotus renginius. Abiejų kandidatų populiarumas yra apylygis devyniose valstijose.

Ukrainos parlamento rinkimuose pirmąją valdančioji partija

Kijevas (BNS) – Suskaičiavus 70 proc. balsavimo protokolų, Ukrainos parlamento rinkimuose pirmąją Regionų partija, „Tėvynė“ gerina padėtį, o nacionalistai artėja prie 9 proc. Rinkimus laimi valdančioji prezidento Viktor Janukovyč Regionų partija, gavusi 33,41 proc. balsų, rodo paskelbti oficialūs skaičiai, gauti suskaičiavus 70,14 proc. balsų.

Kalinamos buvusios premjerės

Julija Tymošenko opozicinė sąjunga „Tėvynė“ su 23,04 proc. balsų yra antroje vietoje, o Komunistų partija su 14,48 proc. balsų – trečioje. Naujoji bokso čempiono Vitalij Klyčko partija UDAR („Smūgis“) pelnė 13,16 proc. balsų, o už ultranacionalistų partiją „Laisvė“, kuri, pasak kritikų, yra kraštutinių dešiniųjų jėga, vartojanti rasistinę retoriką, atiduota 8,97 proc. balsų.

A. Sacharov premija paskirta Irano aktyvistams

Strasbūras (BNS) – Europos Parlamento skiriamos garbingos akademiko Andrej Sacharov premijos už minties laisvę laureatais šįmet tapo pilietinės visuomenės aktyvistai iš Irano Nasrin Sotoudeh ir Jafar Panahi. N. Sotoudeh yra advokatė. Ji išgarsėjo gindama Irano opozicijos

atstovus per plataus atgarsio sulaukusius teismus savo tėvynėje. 2010 m. pradžioje ji buvo nuteista 10 metų kalėti pagal kaltinimą „antivalstybine propaganda“ ir sąmokslu prieš šalies saugumą. Režisierius J. Panahi šiuo metu Irano kalėjime atlieka bausmę už antivyriausybines veiklas.

Atidengta atnaujinta Laisvės statula

New York (ELTA) – Nepaisant viesulo „Sandy“, New York po atnaujinimo oficialiai atidengta garsioji Laisvės statula, vienas svarbiausių New York ir visų Jungtinių Valstijų simbolių. Iškilimėse dalyvavo šalies vidaus reikalų ministras Ken Salazar ir jūrų akademijos kursantai. Tačiau lankytojai pasigėrėti atnaujinta Laisvės statula galės tik pražūsus viesului.

Atnaujinimo darbai kainavo 30 mln. JAV dol. Buvo pakeisti sraigtiniai laiptai, vedantys link statulos karūnos. Laiptai pailginti nuo 354 iki 393 laiptelių, be to, dabar nėra tokie statūs. Pirmą kartą apžvalgos aikš-

telėse galės apsilankyti žmonės, turintys judėjimo negalia, su invalido vežimėliais.

ŠVENTADIENIS

Vyskupų Sinodo Žinia Dievo tautai

Spalio 26 d., penktadienio, rytą Vyskupų Sinodas patvirtino vieną iš dviejų baigiamųjų dokumentų – „Žinią Dievo tautai“, kuri penktadienio vidudienį buvo pristatyta Šventojo Sosto spaudos salėje.

Dokumento pradžioje primenamas Evangelijos pagal Joną pasakojimas apie samaritetės susitikimą su Jėzumi prie šulinio. Tai šiuolaikinio žmogaus įvaizdis. Jis ateina prie šulinio su tuščiu indu. Jis trokšta Dievo. Bažnyčia turi išeiti jo pasitikti, turi padėti jam susitikti su Viešpačiu. Ir, kaip samarietė prie šulinio sutikusi Jėzų, taip kiekvienas, kas jį sutinka gyvenime, turi tapti Evangelijos žinios ir vilties skelbėju ir liudytoju.

Savo misiją suvokdama kaip pareigą padėti šiuolaikinei žmogui sutikti Jėzų, Bažnyčia taip pat puikiai supranta, kad pirmiausia ji pati turi būti evangelizuojama. Mes jaučiame pareigą – rašo Sinodo tėvai – pradėti nuo mūsų pačių atsivertimo į Kristų, kuris vienintelis visa daro nauja. Turime nuolankiai pripažinti, kad mūsų, ypač šventimus priėmusių, skurdas ir silpnumas, kenkia mūsų misijos patikimumui. Tačiau kartu privalome įveikti baimę ir drąsiai žiūrėti į ateitį, nes dabartinis pasaulis, nepaisant visų jo prieštaravimų, vis tiek yra Dievo pasaulis, Dievo, kuris jį myli.

Dėl to, nepasiduodama pesimizmo nuotaikoms, bet ir blaiviai suprasdamą visus sunkumus, į globalizaciją, sekuliarizaciją, ateizmą, politikos ir valstybės krizę, Bažnyčia žiūri kaip į naujojo evangelizavimo galimybes. Bažnyčia turi ne kurti naujas Evangelijos platinimo strategijas, tarsi Evangelija būtų koks komercinis produktas, bet privalo surasti naujus žmogaus artėjimo prie Jėzaus kelius.

Sinodo Žinioje Dievo tautai pirmiausia žiūrima į šeimą, kuri yra pirmutinė natūrali evangelizavimo erdvė, ir pabrėžiama, kad jai reikalinga ir Bažnyčios, ir visuomenės bei atsakingųjų už politinius pasirinkimus parama. Šeimos viduje pabrėžiamas motinos vaidmuo, bet taip pat ir tėvo autoritetas. Kalbant apie sugyventinių, išsiskyrusių ir antrą civilinę santuoką sudariusių žmonių santykių su Bažnytine bendruomene ir šioje srityje išskylančius sunkumus, primintas būtinumas laikytis galiojančios sakramentų teikimo tvarkos, bet kartu pabrėžiama, jog Viešpats šių žmonių neatstūmė, ir kad Bažnyčia ir jiems yra svingingi namai.

Sinodo dokumente parapijos vadinamos niekuo nepakeičiamais evangelizavimo židiniais, primenamas kunigų ir vienuolių nuolatinio formavimo būtinumas, pasauliečiai, vienybėje su ganytojais, raginami plačiau prisijungti prie Bažnyčios misijos. Raginamas ypatingą dėmesį skirti jaunimui – įsiklausyti į jų idėjas, neslopinti entuziazmo. Naujosios evangelizacijos akiračiai platus kaip visos pasaulis, sakoma dokumente. Dėl to reikalingas dialogas visomis kryptimis: reikia tikėjimo ir

proto dialogo, reikia Bažnyčios dialogo su šiuolaikine kultūra, su besidarbuojančiais jaunosios kartos ugdymo srityje, su žiniasklaidos darbuotojais, kad būtų galima pasiekti kuo daugiau žmonių, su mokslu, kad jis neužsidarytų materializmo horizonte, bet būtų sąjungininkas kuriant naują humanizmą. Svarbus dialogas ir su meno kūrėjais, su ekonomikos, darbo ir politikos pasauliu, kad visais gyvenimo atvejais būtų apsaugotas žmogaus asmens orumas, kad būtų remiama vyro ir moters santuokos ryšiu sudaryta šeima, kad skaidriai ir teisingai būtų kuriamas bendras gėris. Svarbus taip pat ir religijų dialogas, atmetantis fundamentalizmą ir smurtą, ugdantis skirtingų tikybų žmonių darnų sambūvį.

Sinodo žinioje taip pat išskirti du evangelizavimui ypatingai svarbūs gyvenimo stiliai: kontempliatyvus gyvenimas, kuriame tykla padeda aiškiau išgirsti ir priimti Dievo Žodį, bei tarnavimas vargšams, Kristaus veido matymas kenčiančio žmogaus veide.

Paskutinėje Sinodo Žinios Dievo tautai dalyje paliesta padėtis atskiruose žemynuose ir kreipiamasi į juose gyvenančių bažnytinių bendruomenių narius. Rytų tradicijos Bažnyčioms Sinodas linki greit sulaukti dienos, kai bus galima gyvenant taikoje visiškai laisvai išpažinti ir skelbti tikėjimą. Afrikos Bažnyčių prašoma plėtoti evangelizaciją kalbant su tradicinėmis kultūromis, o taip pat reikalauti visų konfliktų ir smurto pabaigos. Šiaurės Amerikos krikščionys raginami būti atsivertimo skatintojais tuose įvairiuose vietinio gyvenimo kontekstuose, kurie šiandien yra nutolę nuo krikščionybės. Pietų Amerikai linkima, kad viso žemyno mastu jau kuris laikas vykdoma didžioji misija padėtų ugdyti susipratusius krikščionis ir atsakingus savo šalių piliečius, kurie sėkmingai įveiktų dabartinius socialinius sunkumus, smurtą ir neaugumą. Sinodas išreiškia solidarumą ir padaršinimą Azijos Bažnyčios bendruomenėms, kurios dažniausiai sudaro savo šalių gyventojų mažumas, neretai yra marginalizuojamos arba ir persekiojamos. Pirminama, kad Azijos žemynui priklauso ir ta Šventoji Žemė, kurioje Jėzus gimė, mirė ir prisikėlė. Okeanijos bendruomenės raginamos plėtoti Evangelijos skelbimą jos dar negirdėjusiems žmonėms.

Europa, – sakoma dokumente, – slegiama agresyvaus sekuliarizmo, sužalota dešimtmečiais trukusio Dievo ir žmogaus priešų režimų valdymo, vis dėlto turi nepaprastą humanizmo galią. Dabartiniai sunkumai tenegąsdina Europos krikščionių. Jie visus sunkumus tepriima kaip iššūkį, kurį reikia įveikti.

Sinodo Žinia Dievo tautai užbaigiama prašymu, kad visos šios Bažnyčios pastangos lydėtų Marijos, Evangelizacijos Žvaigždės, užtartinimas.

„Vatikano radijas“

Karaliaučiaus mokytojų rudens pasitarimas Sovetske

EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ

Lietuvos Respublikos konsulė Sovetske Liuda Kleimionova Karaliaučiaus srityje dirbančių lietuvių kalbos ir literatūros mokytojus sukviėtė į pasitarimą, skirtą mokslo metų pradžiai. Į pasitarimą atvyko LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento (ULD) direktorius Arvydas Daunoravičius, vyr. specialistė Aušra Dumbliauskienė, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovė Gražina Šivokienė, LR gen. konsulas Kaliningrade Vaclovas Stankevičius, kultūros atašė Romanas Senapėdis, Lietuvos pagrindinių mokyklų asociacijos prezidentas Bronislavas Aleksandravičius ir Tilžės Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas Anupras Gauronskis.

LR gen. konsulas Kaliningrade V. Stankevičius apgailestavo, kad šiais mokslo metais sumažėjo mokyklų, kuriose dėstoma lietuvių kalba. Jos nebėra Kaliningrado 40-ojoje gimnazijoje, nedėstoma, kaip buvo planuota, Pėreslavskio (Drugėnų), Zelenogradsko (Krantu) vidurinėse. URM ULD direktorius kalbėjo apie organizacinius ir darbinus reikalus, gerus santykius su vietos lietuvių bendruomene ir mokyklos vadovybe, pasiūlydama liuanistinio švietimo veiklą: kūrybiniais konkursais, kultūrine veikla, bendradarbiavimu su Lietuva. URM vyr. specialistė A. Dumbliauskienė paminėjo skaičius: praeitais mokslo metais Kaliningrado srityje 24 mokymo įstaigose mokėsi 850 moksleiviai.

Srities lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas Aleksas Bartnikas sakė, kad liuanistinis švietimas šiame krašte vykdomas daugiau kaip 20 metų, lietuvių kalbos mokymo poreikis nemažas, bet svarbiausia problema – mokytojų stoka. Prieš 5 metus iš Lietuvos atvykdavo 13–15 mokytojų, šiomet – tik 7. Nė vienas srityje gyvenantis mokytojas neturi liuanistinio išsilavinimo. Asociacija siekia, kad mokytojai keltų savo kvalifikaciją, dalyvautų kursuose, būtų organizuojami seminarai įvairiose Lietuvos vietose. Nebėra lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvo Slavsko (Gastų), Nesterovo (Stalupėnų) vidurinėse mokyklose. Srities keturių mokyklų direktoriai pageidavo, kad būtų mokoma lietuvių kalbos, deja, neatsirado mokytojų. Asociacijos pirmininkas padėkojo mokytojams už darbą, pabrėžė, kaip svarbu išlaikyti Mažosios Lietuvos paveldą, mokyti ne tik lietuvių kalbos, bet ir etnokultūros bei muzikos. Mokyklose dirbama pagal lietuvių kalbos ir etnokultūros programą Kaliningrado sričiai, veikia 7 folkloriniai ansambliai. Lietuvių kalbos mokymu rūpinasi LR konsulatai, Užsienio reikalų, Švietimo ir mokslo ministerijos. Jei anksčiau buvo problemų dėl vadovėlių parvežimo iš Vilniaus, dabar tai atlieka konsulatai.

Lietuvių kalbos mokytojų asociacija pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Vilniaus vidurine mokykla „Lietuvių namai“, srities mokyklos bendradarbiauja su 5 Šilutės rajono, Vilniaus, Klaipėdos ir kt. mokyklomis. LR Švietimo ir mokslo ministerija organizuoja srities mokytojams kursus, seminarus, srities mokyklų vadovų, mokytojų ir moksleivių išvy-

kas į Lietuvą. Sovetsko konsulė – zonos moksleivių išvyką į Lietuvą. ULD direktorius sakė, kad ministerija irgi remia išvykas į Lietuvą, moksleivių stovyklas. Spalio mėnesį vyks visų kraštų liuanistinių mokyklų tobulinimosi seminaras, kuriame sričiai atstovaus asociacijos pirmininkas A. Bartnikas.

Nuo 2013 metų neformalusis liuanistinis švietimas Kaliningrado srityje bus perduotas LR Švietimo ir mokslo ministerijai. Konsulė L. Kleimionova kalbėjo, kad su mokyklomis ir toliau bus bendradarbiaujama. Ji supažindino su audito į Sovetsko zonos mokyklas rezultatais (konsulė važiuo kartu su asociacijos pirmininku A. Bartniku). Visų lankytojų mokyklų vadovai gerai vertina lietuvių kalbos mokymą, mokymo priemonių, vadovėlių yra pakankamai. Lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai gerai atlieka savo pareigas, supažindina su kultūros paveldu, puoselėja lietuvių tautos dvasines vertybes, fakultatyvus lanko ir rusakalbiai moksleiviai.

Šilalės rajono Žadeikių pagrindinės mokyklos direktorius B. Aleksandravičius, Lietuvos pagrindinių mokyklų asociacijos prezidentas, kalbėjo apie asociacijos darbą, kurioje – 17 tarybos narių, jos veikloje dalyvauja 230. Asociacija siekia užmegzti ryšius su Kaliningrado srities mokyklomis. Veikia iniciatyvų klubas, vienišantis ir gimnazijas, ir profesinio rengimo mokyklas.

Onutė Druseikaitė, dirbanti Černiachovske, išskėlė problemas: lietuvių kalbos mokymas srityje sustingęs būrelių, fakultatyvų lygmenyje, reikia vadovėlių vyresniųjų klasių moksleiviams, būtina galvoti apie tai, kad lietuvių kalba taptų užsienio kalba. ULD direktorius A. Daunoravičius atsakė: siekiama, kad Kaliningrado srityje lietuvių kalba būtų antroji užsienio kalba, kad jai būtų suteiktas aukštesnis statusas, toks, kokį Lietuvoje turi rusų kalba.

Švietimo ir mokslo ministerijos atstovė G. Šivokienė sakė, perimti srities neformalųjį liuanistinį švietimą ministerija ruošiasi nuo gegužės mėnesio. Mokymo forma ne taip svarbu, svarbu turinys, turi būti sąsaja tarp formaliojo ir neformaliojo švietimo, kad dirbtų žmonės, jaučiantys atsakomybę. Turi būti šio darbo tęstinumas, bendradarbiavimas su URM, konsulatais, neformaliojo švietimo negalima atsieti nuo lietuvių bendruomenės.

Gen. konsulas V. Stankevičius kalbėjo apie lietuvių kultūros namų reikalingumą Kaliningrade, apie tai, kad lietuvių šiemet krašte tik tvirtėtų. A. Daunoravičius įteikė visiems mokytojams naujai išleista keturių lietuvių autorių „Lietuvos istoriją“, konsulė L. Kleimionova – suvenyrų.

Aptarę aktualius darbo klausimus, papietavę jaukioje kavinėje, pasidalinę išpužiais, pabendravę, išsiskirstė, galvodami apie savo mokyklą ir mokinius, jausdami atsakomybę už darbą, žinodami, kad visada atstovaujame Lietuvai. Dėkojame Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, apmokėjusiai kelionės išlaidas. Nuoširdžiai dėkojame konsulei L. Kleimionovai ir visiems, prisidėjusiems prie šio renginio organizavimo.

Emilija Algaudė Bukontienė – Ulanovo (Kraupiškio) vidurinės mokyklos mokytoja.

Trokštu pabuvoti ten, kur vargo seneliai ir proseneliai

Eglė Česnakavičiūtė

1

Ši rudenį visoje Lietuvoje mokiniams bei studentams pradėjus naujus mokslo metus, imti organizuoti ir jau septynerius metus iš eilės sėkmingai rengiamo projekto „Misija Sibiras“ ekspedicijų dalyvių veiklos pristatymai. „Draugas“ taip pat nori pasiūlyti susipažinti su šiuo projektu ir viena iš šių metų ekspedicijos į Chakosijos Respubliką dalyvių – devyniolikamete Eglė Česnakavičiūtė.

Apie save Eglė rašo: „Mėgstu savo vardą. Būtų sunku išivaizduoti kitoki. Man devyniolika. Šįmet baigiau gimnaziją, o praeitais metais – 10 smuiko klasių Balio Dvariono muzikos mokykloje.“

Manau, jog visą savo veiklą ir interesus galėčiau suskirstyti į tris pagrindines grupes: Lietuvos istorija, folkloras ir keliavimas. Iš praeities imu svarbiausius mūsų tautai dalykus ir stengiuosi juos pritaikyti šiandienoje.

Visą gyvenimą gyvenu skambant liaudies dainai. Pirmą savo gyvenimo naktį girdėjau nenutrūkstamas liaudies melodijas iš mamos lūpų. Paaugusi ilgai dainavau įvairiuose folkloro ansambliuose, o dabar pati vadovauju folkloro grupei „Obelija“, su kuria koncertuojame tiek žiemą, tiek vasarą įvairiuose festivaliuose. Su grupe rengiame ekspedicijas po Lietuvos kaimus užrašyti dar išlikusių liaudies dainų, pabendrauti su gyvą istoriją menančiais senoliais. 2011 m. jų surengėme į 3 Valkininkų apylinkes ir užrašėme per 150 dainų! Dirbu darželyje, kur mažiausiuosius mokau ratelių ir senovinių dainų.

Dar vienas didžiausių mano pomėgių – istorinė rekonstrukcija (dar vadinama gyvąja istorija). Daug laiko ir jėgų skiriu atkurti X–XI a. diduomenės žiemgalės kostiumui bei gyvenimo būdai (maisto gamybai, amatams, taip pat ir dainoms, šokiams), kurį pristatau su klubu „Utgardas“ įvairiuose gyvosios istorijos ar eksperimentinės archeologijos festivaliuose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Šaudau iš lanko. Neseniai pradėjau ir XIV a. Vilniaus miestietės rekonstrukciją. Siūnu šių dviejų laikotarpių kostiumus pagal užsakymus ir dabar vasarą yra pats įkarštis – visi nori pasipuošti Ratsoms, vestuvėms ar kitoms šventėms.

Manęs nerastumėte namuose nė vieną vasaros savaitgalį. Arba aš bū-

nu tarptautiniuose gyvosios istorijos festivaliuose (arba stovyklose tik entuziastams – be žiūrovų), arba keliauju po Lietuvą ar Europą turistaudama. Mėgstu keliauti po Dzūkijos miškus ar pelkes, apsistoti prie ramaus ežero, grybauti – atitrūkti nuo miesto. Užsienyje keliauju po Slovėnijos, Austrijos, Juodkalnijos kalnus – tampa maža skruzdėlyte prieš visagalę gamtą.

Labai laikiu „Misija Sibiras'12“ ekspedicijos. Trokštu pabuvoti ten, pajusti tą aplinką, kurioje vargo seneliai ir proseneliai.“

Toliau apie Eglę pasakoja jos dienoraštis.

Gegužės 7 d.

Visą dieną teko praleisti mieste negrįžtant namo. Namus palikau 7 valandą ryto, o grįžau tik prieš vidurnaktį. Maniau, kad iš karto gulsiu miegoti, tačiau prisiminiau, kad reikia atsispausdinti šiek tiek medžiagos, kurią man atsiuntė elektroniniu paštu. Vos jį atsidariusi, radau septynias draugų žinutes. Jos visos buvo panašios: „Sveikinu, žinojau, kad tau pavyks“, „Ohoho, sveikinimai“ ir t. t. ir pan. Ilgai negalėjau suprasti, su kuo mane sveikina. Galiausiai atsidariau paskutinį eilėje LiJOT laišką, kuriame buvo pranešta, kad esu atrinkta į bandomąjį žygį. Viduje ėmė viskas virpėti. Lyg netikėdama tuo, įsijungiau www.misijasibiras.lt patikrinti. Radusi save 74 žmonių sąrašė beprotiškai nudžiugau. Nors šeima jau miegojo ar ruošėsi gulti, ėmiau kaip pamišusi lakstyti po namus rėkandama „Dieve, tu mano, mane atrinko į žygį! O žinot, jog šįmet anketas siuntė net 1,700 žmonių? Gal man nusišypsos laimė aplankyti Sibirą! Gal nors minutę kitą galėsiu įkvėpti ir oro, kuriuo mano proseneliai alsavo!“

Šeima džiaugėsi ir iš karto pasidomėjo, ką tokio parašiau anketoje, tačiau mama su močiute nerimavo, nes aš dabar 12 klasėje, artėja egzaminai, todėl bijojo, kad žygyje negačiau traumas, nepervargčiau, naktį nesušalčiau ir t. t. Na, o aš nuo šios dienos labai laukiau tolimesnių žinių apie bandomąjį žygį. Norėjau kuo greičiau susipažinti su kitais į jį atrinktais žmonėmis – visi turėjo būti nuostabūs, saviti ir įdomūs žmonės...

Bus daugiau.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

SIŪLO DARBĄ

leškome patyrusios auklės 6 mėn. berniukui Čikagoje, Logan Square. Darbas 3 dienas per savaitę (treč., ketv. ir penkt.) nuo 8 val. r. iki 6 val. v. Skambinti: 773-986-0938 arba deleite.ieva@gmail.com

KREIVOS ŠYPSENOS

– Praėjusią savaitę mano žmonai į akį šapas įkrito. Turėjo eiti pas gydytoją. 80 dolerių paaukojau.

– Tai niekis. O mano žmonai praėjusią savaitę į akį kailiniai krito. 4,000 paaukojau.

– Jei nori vesti gražią, protingą ir turtingą, vesk tris kartus.

Knygyne:
– Man reikalinga knyga „Vyras – moterų valdovas“.

– Fantastiką parduoda kitame skyriuje!

Iki vestuvių aš mylėjau visas žemes moterys. Po vestuvių – viena mažiau.

Kalbasi du draugai:
– Žinai, šeštadienį pasiimam žmonas ir važiuojam į pajūrį. O gal tu turi geresnį sumanymą?
– Turiu: važiuojam be jų...

– Kaip vadinasi meilė be pinigų?
– Neviltis.

Parengė Irena Nakienė-Valys

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Spalvingas rudenėlis – jau čia! Kelionės dienoraštis

Stovyklauju ant ežero kranto.

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

2012 m. spalio 10 diena. Bažnyčia skatina bent kartą per metus atlikti velykinę dvasinei sveikatai puoselėti. Aš jau kuris laikas įgyvendinu panašų planą savo protinei sveikatai palaikyti. Tai mano metinis pabėgimas nuo civilizacijos ir jos blizgučių. Tas pabėgimas yra tik dalinis, nes vis tiek naudoju motornamiuką, elektrą stovyklavietėse apsistoju. Bet tikrai atsiribuoju nuo nemėgstamo telefono, pamulto interneto, retkarčiais žiūrimos televizijos ir kitų įpročių.

Prieš pabėgant, viename pensininkų klube su žmona Gražina buvome pakviesti papasakoti apie savo turistines keliones su ir be palapinės. Klausytojams ypač patiko pranešimo pabaigoje atidaryta dėžė su dzūkišku šakočiu.

Jau tos pačios dienos pavakary atsidūriau Laudagoje, „bakužėje sodžiaus gale“ – mūsų vasarnamiuke, Michigan valstijos šiaurėje. Norėjau patikrinti, ar visa įranga veikia, nes už gero mėnesio visa mūsų šeimyna čia sugužės metiniam malkų skaldymo konkursui bei pasibuvimui gamtoje. Atvykęs viską radau tvarkingai. Pats ežerėlis kiek nusekęs nuo vasaros sausros, bet tai nesustabdė pulko žašų ežere nusileisti ir pažuvauti bei pailsėti. Reikėjo užsikurti židini, nes temperatūra lauke buvo apie 40 F laipsnių.

Spalio 11 diena. Turiu tradiciją man būnant Laudagoje vienai savo pusseserei Lietuvoje parašyti laišką. Ji čia yra buvusi, ir niekada neužmiršiu, kai spalio mėnesio pradžioje ji rytais eidavo į ežerėlį maudytis. Brrr...

Atsivežiau priemonių paveikslėlių deginimui medinėse lentelėse. Pradžiai išdeginau dvi – su pilies griuvėsių ir rudenį krentančių lapų vaizdais. Po pietų atidžiai perskaičiau tris laikraščius: „Draugą“, „Amerikos lietuvių“ ir „Tėviškės žiburius“. Mano maloni nusteibimui juose nesikartoję tie patys rašiniai. Puiku! Su savimi neturėjau „Dirvos“, išeinančios kas dvi savaites. Visi čia paminėti laikraščiai palaiko ir skatina lietuvišką sąmonę. Tuo pačiu jie turi ekonominių sunkumų, nes prenumeratoriai iškeliauja Amžinybėn, o naujų atsiranda mažai. Vakare radijo bangomis klausiausi kandidatų į JAV viceprezidentus debatų, bet po valandos nuėjau miegoti.

Spalio 12 diena. Šiandien vykstu į Michigan valstijos populiariausią rudens spalvų simfonijos rajoną. Tai 119 kelias, vedantis į šiaurę nuo Petosky miestelio. Nuo čia prasideda 25 mylių Michigan ežero pakrante išsivėgavęs kelelis. Važiuojant juo

kartais atrodo, lyg važiuotumei plačiašakių medžių apgaubtu tuneliu.

Vienoje kelio pusėje – didingas Michigan ežeras, kitoje – šimtamečiai ažuolai, klevai ir beržai, pražydę įvairiomis rudens spalvomis. Vakare atsiradau Aloha parke. Pavadinimas skamba lyg būtų Hawaii kilmės. Iškaboje pažymėta, kad Aloha įkurtas 1903 metais. Grįžęs namo sužinojau, kad pavadinimą miesteliui parinko tuo metu buvusios lentpjūvės savinininkas po savo apsilankymo Hawaii teritorijoje. Aloha valstybinis parkas su 287-ais stovyklavietėmis yra ant ežero kranto. Šį vakarą buvo užimta mažiau nei 10 stovyklaviečių. Reikėjo pačiam užsiregistruoti ir į vokelį įdėti 26 dol. Prieš įvažiuodamas į parką nusipirkau malkų vakaro lauželiui. Metalinėje dėžutėje palikau prašomus 4 dol. Man labai patinka toks senoviškas pasitikėjimas. Išsirinkęs puikią stovyklavietę susikūriau laužą. Malkos sausos, o vėjas gana žvarbus, tai lauželis išliepsnojo be jokių kaprizų. Nuotaikos pagautas padariau vieną nuotrauką, po to aparatas pranešė, kad pasibaigė baterija. Dar saulei šviečiant, pradėjau skaityti žurnalą „Lithuanian Heritage“. Įžanginiame žodyje žurnalo leidėjas ir redaktorius Val Ramonis džiaugiasi, kad su šiuo numeriu švenčiamos žurnalo 18-osios metinės. Jo teigimu,

Prie Superior ežero kranto.

Autoriaus nuotr.

žurnalas tapo labiausiai skaitomu leidiniu, skirtu lietuviškoms temoms, už Lietuvos ribų.

Spalio 13 diena. Prieš akis – išpūdingas 5 mylių ilgio tiltas, jungiąs abu valstijos pusiasalius. Už pervaziavimą paėmė 4 dol. Tiltą pervaziavus pasijunti esąs gamtos rojuje. Ne veltui toliau į šiaurę, ant Superior ežero kranto, yra miestelis, pavadinimu Paradise, reiškias rojų. Už jo – puikus jūrų muziejus. Visą dieną linojo. Keliai beveik tušti, o gamtos spalvos – pačiame žydėjime. Nusistūmiau iki Muskallonge Lake parko. Parkas įsikūręs ant ežerėlio kranto, su elektra, bet ne ant išsvajoto Superior ežero. Už keleto mylių yra kita stovyklavietė girioje, visai ant Superior ežero kranto, kur buvau pernai. Vėl turėjau pasirinkti – tarp patogumo ir ežero bangų ošimo. Laimėjo ošimas. Netrukus pasibaigė asfaltuotas kelias, ir kitas 10 mylių tratėjau visą valandą. Kelias ne tik smėlingas, bet ir duobėtas, labai banguotas. Juo važiuojant, tiesiog vos slenkant, net dantys tratėjo. Pagaliau atsiradau praejusių metų stovyklavietėje. Jokių kitų stovyklautojų neradau, nors šiame rojaus ruoželyje yra 19 stovyklaviečių. Kas valandą duobėtu keliuku pratrata koks sunkvežimukas ar automobilis.

Nuo ežero kranto pradėjau rinkti akmenukus ir didesnius akmenis, nes esu pasišovęs vėliau statyti *inuksuk* skulptūreles, sekdamas šiaurės indėnų kelrodžių tradicija. Stovyklavietė primityvi – neturi nei elektros, nei bėgančio vandens krano. Tiesa, kitą dieną radau rankinę vandens pompą. Gamtos reikalams stovi medinė būdelė už krūmų. Pernai čia buvo saulėta, į krantą plakėsi didelės, ošiančios bangos. Šiandien ežeras lyg užšalęs – paviršius lygutėlis, lyg ledas.

Temperatūra – apie 45 F laipsniai. Nakčiai reikės šilumos ieškoti. Nežinau, ar veiks dujinė krosnis. Per 15-ka metų ją buvau įjungęs porą kartų tik patikrinti, ar veikia. Veikė ir šį kartą, ir mane per naktį gerai šildė. Nakčiai sniego nepranašavo, nors prieš savaitę čia jau buvo iškritę keli coliai pirmųjų snaigių. Šaldytuviuką perjungiau iš elektros į dujas. Dabar rūpinuosi, kad dujų nepritrūktų. Nežinau, kiek krosnis jų per naktį sunaudos. Pamažu temsta, nors dar tik 4:40 val. vakaro. Netikėtai pasibaigė ne dujų atsargas, bet tušinukai. Laimei, radau kitą – raudonos spalvos.

Spalio 14 diena. Nors vakarėjau gulti anksti, kitą rytą anksti nesikėliau. Nustojo lyti, bet lietuviškai vėliau. Išvykstu į Grand Marais miestelį. Ten prasideda Pictured Rocks National Lakeshore parkas (Spalvotų uolų valstybinės pakrantės parkas), besitęsiantis į vakarus apie 40 mylių, iki Munising miestelio. Už jo – Christmas kaimelis su mano šio vakaro nakvynės parkeliu. Grand Marais suradau bažnytelę, bet, pasirodo, ten šv. Mišios atnašaujamos tik šeštadieniais 4 val. po pietų. Važiuoju į vakarus naujai išlietu keliu, o automobilių nėra. Galima dairytis ir džiaugtis rudens spalvomis. Iki šiol šį parką buvau matęs tik iš turistinio laivelio, plaukiančio palei tų spalvotų uolų skardžius.

Atvykęs į Munising bandžiau skambinti namo, tačiau tą dieną mano mobilusis nesujungė – per toli nuo civilizacijos. Ieškodamas mokamo telefono būdelės, pradėjau važinėti apie miestelį. Niekur neradau. Pagaliau užsukau į degalinę pasiteirauti. Paaškinęs jaunai patarnautojai, ko ieškau, ji prisipažino, kad tokio dalyko nėra nei mačiusi, nei apie jį girdėjusi. Pasiguodžiau lauke stovinčiam indėnui. Jis irgi negalėjo padėti, bet šalia jo stovėjusi moteriškė pasiūlė pabandyti paskambinti jos galingesniu – sumaniuoju telefonu. Tikrai, jis buvo pajėgesnis ir sujungė su namais. Pasitikrinau, ar viskas tvarkoje, sutariau, kad grįšiu antradienį prezidentinių rinkimų debatų pamatyti.

Tada nuvažiauvau į Christmas kaimelį, į kurį, ypač Kalėdų metu, labai daug turistų suvažiuoja. Ten yra pašto stotelė, iš kur išsiunčiami sveikinimai yra pažymimi „Christmas“ antspaudu. Prie dovanų parduotuvės, kurios viduje ir yra ta pašto stotelė, stovi didžiulis, gal 30 pėdų aukščio, Kalėdų senelis. Tereikia anūkų ir veikiančio fotoaparato!

Privažiavęs nakvynei numatyta stovyklavietę radau užrakintus vartus. Mano daugelio metų noras pasitvyklauti ant Superior kranto ūmai išgaravo. Teko keisti planus ir likti be gamtos globos. Pavakaryje atsidūriau Indian Lake valstijos parke. Vasaromis čia reikia gerokai iš anksto užsisakyti vietą, o dabar radau tik penkis stovyklautojus, pasislėpusius savo motornamiuose. Apsistojau keleto žingsnių nuo ežero kranto – net bangų ošimą pagaliau girdžiu, nors pats ežeras mažas, stipriai vėjuota. Mano sklypelis – su elektros prijungimu, tad žinau, kad bus šilta ir nereikės rūpintis dėl dujų.

Ryte nusipirkau dienraštį „The Mining Journal“, nuo 1846 m. leidžiamą Marquette, MI. Metinė prenumerata valstijoje gyvenantiems yra 275 dol., už valstijos ribų – 335 dol. metams. Leidžiamas septynis kartus per savaitę, išskyrus valstybines šventes. Kol baigiau skaityti, atėjo laikas poilsui. Labai vėjuota naktis, net mano motornamiuką švelniai supa. Gerai lijo visą dieną, tad jokio lauželio šį vakarą nebuvo.

Spalio 15 diena. Jau pamažu sūku į namų pusę. Važiuoju geru US 2 keliu per Hiawatha valstybinę girią į rytus. Nusipirkau degalų, kurie buvo 20 centų pigesni nei žemutiniame valstijos pusiasalyje prieš keletą dienų. Keistoka. Per didįjį tiltą važiuodamas mačiau perspėjimus važiuoti lėtai, nes tebebuvo labai vėjuota. Sunkvežimiams nustatytas 20 mylių per valandą greitis. Labai mažai automobilių. Vasaros turistai jau dingę.

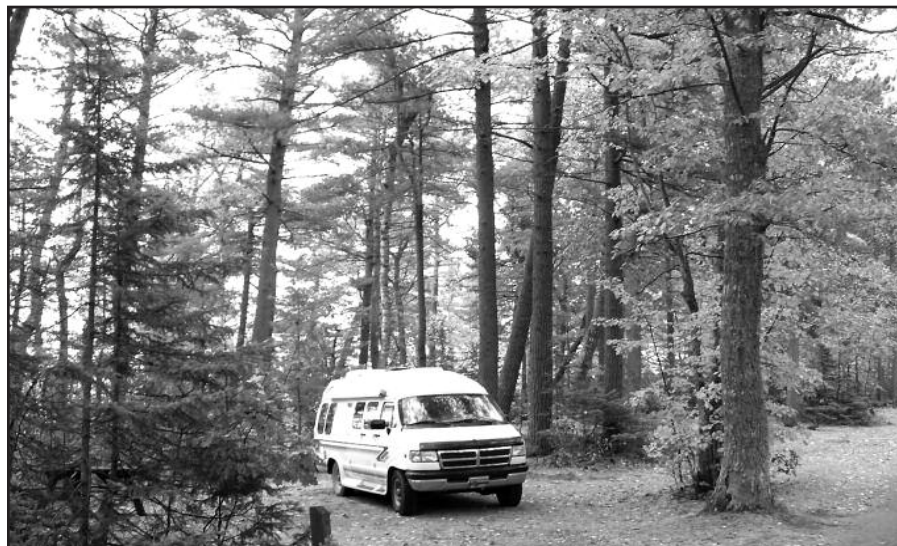
Važiuodamas per tiltą užsidėjau indėniškos muzikos. Juk indėnų apgyventais plotais važiuoju. Pro akis prabėga indėnų vardo Topinabee miestelis. Už poros minučių pravažiavau Indian River miestelį. Jame yra pastatytas labai didelis ir aukštas kryžius, sutraukias daug maldininkų bei turistų. Nakvyne – Otsego Lake valstijos parke. Tai irgi indėniškas vardas, užimantis 62 akrų plotą netoli Gaylord miestelio. Parkas, įsteigtas 1920 m., yra prisišliejęs šalia ilgo ežero. Jame – pusės mylios ilgio paplūdimys ir 155 stovyklavietės. Kaip tik šiandien užsukamas vanduo, išjungiami dušai, todėl dienos kaina nukrenta nuo 26 iki 16 dol. Vėl apsistojau arti ežero kranto. Parke yra nurodyta speciali pliažo dalis, kur leidžiama atsivesti ir šunis. Tai šeimos parkas, su tilteliu žuvavimui, laiveliais, parduotuvėle vasaros metu.

Esu 170 mylių nuo namų. Toliau skaitau Česlovo Senkevičiaus knygą „Trys iki šimto“, išleistą 2010 m. Autorius – „Tėviškės žiburių“ redaktorius ir taiklių vedamųjų autorius. Pastebėjau įdomų sutapimą dar važiuodamas. Mano motornamiuko mylių skaitliukas šiandien rodė, kad jau išvažinėtu mylių skaičius siekia 100,000 mylių be 3,000. Lyg ir panašumas su knygos pavadinimu – trys iki šimto, ar ne?

Saulutei nedrąsiai pro debesis sakančiam labanakt, susikūriau ritualinį lauželį. Vėjuota, malkos drėgnos, lauželis skuba užsiliepsnoti. Supratau senovės vaidilučių dalia. Jų darbas buvo rizikingas, o jų prižiūrimai ugniai užgėsus, laukė didelė bausmė, kartais net mirtis. Vėl įnikau į Senkevičiaus knygą ir ją užbaigiau prieš vidurnaktį.

Spalio 16 diena. Ryte – 31 F laipsnis – žemiau nulio pagal Celsijų. Norėdamas patikrinti, ar dujinis karšto vandens bakas veikia, jį įjungiau. Jis iš karto pakluso, ir už valandėles turėjau 6 galionus karšto vandens apsiprausti prieš grįžtant į civilizaciją. Šį vakarą manęs laukia ne tik žmona. Televizijos ekrane antrą kartą susirungs kandidatai į prezidentus. Mano pranašystė yra, kad Obama rinkimus laimės, nors tai nėra mano troškimas.

Įvažiavus į Lansing, mano muzikos juostelėje pasigirdo Roger Williams melodija „Autumn Leaves“. Šie gražūs garsai iš praeities, gal iš 1955 metų, mane visada gerai nuteikia rudenėjant. Privažiavęs kaimyno namą tiesiog apstulbau – jo trys klevai buvo tokių pasakiškų, gyvų, sodrių spalvų, kad negalėjau atsigerėti. Juk tokių spalvų ieškojau visą savaitę! Dabar, sukorus tūkstantį mylių, jos mane pasitinka prie namų. Kartais reikia išvažiuoti iš namų, kad galėtume įvertinti, ką savo kieme turime.

Mano motornamiukas stovyklavietėje tarp medžių.

*Išėjo, sudiev nepasakęs
Tikint ir vėl pasimatant*

A † A STASYS BIKULČIUS

Liks su mumis visad... Kol vėl susitiksim.

Edmundas, Vytautas Petrauskai ir šeimos

A † A Dr. PETRUI RASUČIUI

mirus, sunkią netekties valandą, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ALDONĄ, dukras RŪTĄ ir VILIJĄ, sūnus VYTENĮ ir ANDRIŪ su šeimomis, gimines ir artimuosius.

*Lituanistikos tyrimo ir studijų centro
taryba ir valdyba*

Saldumynų nuotraukos kelia apetitą

Tyrimas rodo, kad vien žvilgtelėjus į gardaus, sodraus šokoladinio pyrago nuotrauką, mūsų smegenyse suaktyvėja sritys, atsakingos už alkį, ir kaip mat sužadinas apetitas. Akivaizdus tokios reakcijos įrodymas – smegenų scenografijos. Tyrejai atrado, kad kai žmonėms spoksant į saldumynų nuotraukas, jų smegenų regionai, atsakingi už apetito kontrolę, malonumą ir atlygį, suaktyvėja, rašo msn.com.

University of Southern California medicinos profesorė, dr. Kathleen Page su kolegėmis nuskenavo 13 nuo nutukimo kenčiančių Lotynų amerikiečių moterų, kurioms buvo rodomos itin gardžiai atrodančių saldumynų – keksiukų, šokoladinio pyra-

go ir trapių sausainių su šokolado gabalėliais – nuotraukos. „Pastebėjome, kad kaip mat suaktyvėdavo smegenų sritys, susijusios su atlygiu ir alkium“, – dėstė K. Page. Tirtų moterų taip pat buvo paprašyta įvertinti savo apetito lygį bandymo pradžioje ir pabaigoje – šios nurodė, kad jautėsi kur kas alkanesnės ir trokštančios ką nors sukrimsti po nuotraukų peržiūros.

Kaip išvengti gardžių skanėstų vaizdų, neaišku. Pati mokslininkė sakė, kad vieno tyrimo metu ji pati žiūrėjo į maisto nuotraukas ir pasijuto alkaną – jai tuoj pat norėjosi suvalgyti gabalėlį skanaus šokoladinio pyrago.

Bernardinai.lt

Ar gali kvapai pažadinti iš gilaus miego?

Remiantis dviem per pastaruosius 15 metų atliktais tyrimais, vienareikšmio atsakymo nėra – kvapas gali pažadinti iš gilaus snaudulio, tačiau ne kiekvieną, o pasižymintį itin gera uosle ir esantį atitinkamoje miego fazėje.

Kiekvienas miego srities gydytojas žino, kad juslinių stimulų – garso, temperatūros, prisilietimų, netgi skausmo – poveikumas mažta priklausomai nuo miego stadijos gilumo, rašo msn.com. Pavyzdžiui, nuo kvapo pabusti lengviau esantiems N1 miego stadijoje – lengvesnėje fazėje, nei tiems, kurie yra N3 stadijoje, kitaip vadinamoje greitojo miego fazėje (angl. rapid eye movement – REM – greitas akių judesys), kuri yra gilesnė.

1997 metais atliktas tyrimas parodė, kad iš 10 suaugusių žmonių, miegančių medicininėje miego laboratorijoje, nuo kambaryje paskleisto degėsių kvapo pabudo du. 2004 metais atlikto tyrimo rezultatai buvo kiek kitokie: iš šešių tirtų žmonių – trijų sveikų vyrų ir tiek pat sveikų moterų, kurių amžius svyravo tarp 20–25 metų, visus pabudino garsas,

tačiau nei vieno – kvapas. Laboratorijoje miegantiems tiriamiesiems buvo paskleistas pipirmėtės ir priridino (junginys, kvepiantis panašiai kaip žuvis) kvapai, į kuriuos šie nesureagavo ir nuo jų nepabudo.

Tačiau praktiniai pavyzdžiai rodo ką kita. Las Vegas gyventoja Sharon Chayra išitikinusi, kad tam tikra žmonių, turinčių itin gerą uoslę (pavyzdžiui, ji), grupė yra linkusi lengviau būti pažadinama neįprasto kvapo. Ją dažnai pažadina kvapas sausainių, kuriuos jos vyras kepa vėlai vakare, jai jau miegant. Arba nemalonus augintinio šuns išmatų kvapas. Kartais – kvapas, sklindantis iš ne iki galo užgesinto židinio.

Lrt.lt

Akvilės Adomaitytės nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, spalio 31 d., 2 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas Lietuvos TV filmas apie Žemaitijos miestelį ir jo apylinkes „Luokė“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** (Marquette Park) lapkričio 1d., ketvirtadienį, Visų Šventųjų dieną, 9 val. r. šv. Mišios bus atnašaujamos anglų kalba, 10:30 val. r. – lietuvių kalba. Tos pačios dienos vakare – 7 val. v. – kviečiame į šv. Mišias, kurių metu uždegsime žvakeles mirusiesiems ir prisiminsime juos maldose. Po Mišių, susikaupimo metu giedos solistė Genovaitė Bigenytė, eiles skaitys Dalia Žarskienė, vargonuos Jūratė Lukminienė. Vėlinių dieną – lapkričio 2-ąją – šv. Mišios bus aukojamos 8 val. r. Visą lapkričio mėnesį 8 val. r. Mišiose melsimės už mirusiuosius.

■ **Lapkričio 2 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., IL 60636) vyks Sigutės Ach parodos atidarymas ir Roberto Danio poezijos vakaras „Vienatvės paros“. R. Danio poeziją skaitys aktorė Birutė Mar, smuikuos Sigitas Rubis.

■ **Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS)** š. m. lapkričio 3 d., šeštadienį, organizuoja architektūrinę ekskursiją pėsčiomis po Čikagos centrą. Ekskursiją lietuviškai ves patyręs gidas Jurgis Anyšas. Lauksime jūsų 11 val. r. „Architecture Foundation“ vestibulyje, 224 S. Michigan Ave., Chicago, IL (įėjimas iš Jackson gatvės). Apie dalyvavimą prašoma pranešti tel. 773-450-4180.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, lapkričio 4 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją, melsimės už ligonius ir Palaimintojo kanonizaciją. Sekmadienį, lapkričio 11 d., po lietuviškų šv. Mišių parapijos salėje bus pietūs. Dalinsimės vasaros įspūdžiais iš Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos kelionės į Lietuvą, bus rodoma filmo „Tadas Blinda“ pirma serija. Įėjimas nemokamas. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Lapkričio 4 d., sekmadienį, Lietuvių** dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St Lemont, IL) vyks Vydūno jaunimo fondo 60-mečio minėjimas. Pradžia 12:30 val. p. p.

■ **Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijos** kun. Gintaras Vitkus, SJ, lapkričio 4 d., sekmadienį, aukos šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Po vakarinių pamaldų kviečiame pabendravti su kun. G. Vitkumi.

■ **Čiurlionio galerija ir JAV LB Kultūros** taryba maloniai kviečia į Vilniaus Jaunimo teatro spektaklį „Jis ir Ji“, pastatytą pagal rašytojo Jono Biliūno (1879–1907) ir jo žmonos Julijos Janulaitytės-Biliūnienės (1880–1978) laiškus. Spektaklis bus rodomas lapkričio 4 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Scena-

rijaus autorė ir režisierė – Birutė Mar. Vaidina: Birutė Mar ir Aleksas Kazanavičius, dalyvauja smuikininkas Sigitas Rubis. Bilieto kaina – 15 dol.

■ **Lapkričio 9 d., penktadienį, 7 val. v.** „Menų pastogėje“ (635 Executive Dr., Willowbrook, IL 60527) vyks choreografės Birutės Banevičiūtės vedamas seminaras „Mokinių kūrybinės šokio raiškos ugdymas“. Daugiau informacijos – www.menupastoge.com

■ **Čikagos liuanistinė mokykla ir LR** generalinis konsulas Čikagoje kviečia į Vilniaus šokio teatro „Dansema“ spektaklį vaikams „Pasaulio sutvėrimas“ lapkričio 10 d., šeštadienį, 11val. r. Čikagos liuanistinėje mokykloje, Jaunimo centre (5600 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636). Įėjimas nemokamas. Daugiau informacijos tel. 708-262-1212.

■ **Baltijos jėzuitų plėtros taryba kviečia** kartu stebėti rudeninį paukščių gyvenimą. Išskylai vadovaus paukščių žinovas Tadas Birutis. Susitikimas planuojamas šeštadienį, lapkričio 10 d., nuo 9 iki 11 val. ryto, Orland Park apylinkėse. Norinčius dalyvauti prašome pranešti el. paštu: lithjesuit@hotmail.com arba palikti žinutę tel. 630-243-6234. Smulkesnė informacija bus suteikta užsiregistravusiems.

■ **Sekmadienį, lapkričio 11 d. Ateitininkų** namuose vyks Korp. Giedra 85 metų jubiliejinė šventė. Giedrininkės maloniai kviečia visus dalyvauti. Pradžia 12:30 val. p. p. Apie dalyvavimą prašome pranešti Ramunei Račkauskienei, tel. 708-425-4266 arba el. paštu: ramunerack@hotmail.com

■ **Pasaulio lietuvių centro madų paroda** „Lady in Red“ vyks sekmadienį, lapkričio 11 d., 12:30 val. p. p. centro Ritos M. Riškus salėje. 12:30 val. kokteiliai; 1 val. p. p. pietūs; 1:30 val. p. p. madų paroda. Įėjimais 35 dol. Vietas užsakyti galima tel. 630-257-0153 (Žibutė Pranckevičienė) arba tel. 630-852-3204 (Daina Siliūnienė).

■ **Lapkričio 17 d. Ateitininkų namuose** (1380 Caslewood Dr., Lemont, IL 60439) vyks rekolekcijos tema „Dievas moters kasdienybėje“. Rekolekcijas ves seselė Ignė. Tel. 630-257-9769.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **2012 m. lapkričio 2, penktadienį, 7 val.** v. kviečiame į Lietuvių susivienijimas Amerikoje (SLA) salę (307 West 30th Street, New York, NY 10001) į videofilmą „New York“ peržiūrą, kurį pristatys filmo autorius menininkas Saulius Šiušksta. Tai videofilmas apie menininkus Damien Hirst, Yoko Ono, John Waters, Joną Meką, Žilviną Kempiną. Įėjimo kaina – auka. Vakarų ruošia Manhattan Lietuvių Bendruomenė.

■ **JAV LB San Francisco apylinkė kviečia** į „Rudens balių“, kuris vyks Latvių namuose (425 Hoffman Ave., San Francisco, CA 94114) lapkričio 10 d. nuo 5 val. p. p. iki 10 val. vakaro. Programoje: koncertas, vakarienė, aukcionas, loterija. Daugiau informacijos gausite el. paštu: dajana_@hotmail.com.

„Draugo“ metinių pietų, vykusių spalio 28 dieną, sekmadienį, Willowbrook Ballroom, loterijos laimėtojai: **Bronius Čikotas** (100 dol.), **Donatas Januta** (250 dol.), kuriuos jis aukoja Draugo fondui), **Taiyda Chiapetta** (500 dol.) ir **dr. Romualdas Kriaučiūnas** (1,000 dol.)
Draugo administracija visiems laimėtojams išsiųs čekius.

Our Redeemer Lutheran bažnyčioje spalio 28 d. vyko JAV LB Kultūros tarybos suruoštas Maironio 150-mečio minėjimas. Gausiai susirinkusiems Long Island LB apylinkės nariams programą atliko choras „Laisvė“ (vadovė Ilona Babinskienė) iš Philadelphia, akompanavo Agnė Radzevičiūtė, Maironio eiles skaitė bendruomenės nariai.

Organizatorių nuotr.

„Draugas“ skelbia vyriausiojo redaktoriaus paiešką Darbo pradžia – 2013 m. balandžio 1 d. Alga – pagal sutarimą.

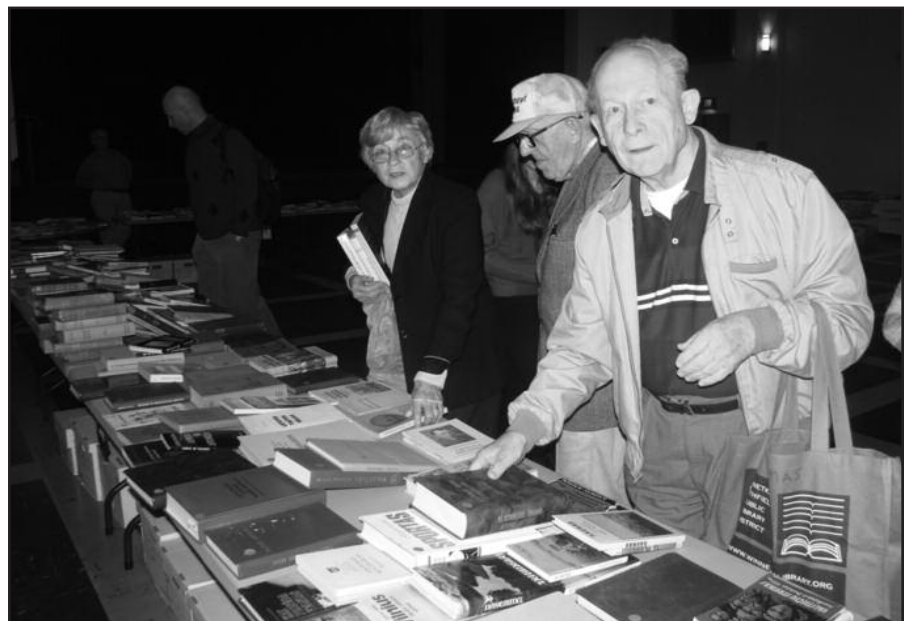
Reikalavimai kandidatui: aukštasis išsilavinimas (pageidautina filologinis arba žurnalistinis), katalikiškos pasaulėžiūros pažinimas ir pojūtis, puikios lietuvių kalbos žinios yra būtinos, geros anglų kalbos žinios (rašymo ir skaitymo), mokėjimas vadovauti darbo grupei, geri organizaciniai ir bendravimo sugebėjimai, puikūs darbo kompiuteriu įgūdžiai, kūrybiškumas, raštingumas bei redagavimo patirtis.

Kandidatas turi turėti teisę dirbti JAV.

Pageidautinos kandidato savybės: savarankiškumas, sąžiningumas, greitas naujos informacijos įsisavinimas, atsakomybė, gebėjimas planuoti ir laikytis plano.

Kandidatas turi būti gerai susipažinęs su lietuvių organizacijomis, jų veikla JAV bei palaikyti ryšius su žurnalistikos pasauliu Lietuvoje.

Savo CV siųsti „Draugo“ tarybos pirmininkui Vytui Stanevičiui el. paštu: svyto@comcast.net

Jaunimo centro didžiojoje salėje spalio 28 d. Lituuanistinio tyrimo ir studijų centras suruošė knygų mugę, kurioje apsilankė nemažas būrys knygų mylėtojų. Tarp jų sutikome (iš kairės): Ramintą Marchertienę, Jeronimą Tamkutonį ir Algirdą Marchertą.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Lapkričio 4 d., sekmadienį, 3:30 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60629) vyks **susitikimas-pokalbis su** naująja JAV LB Krašto valdybos pirmininke **Sigita Šimkuvienė-Rosen**.

Į susitikimą kviečiame JAV LB Vidurio vakarų apygardos apylinkių pirmininkus, įvairių organizacijų ir meno grupių vadovus, liuanistinių mokyklų vedėjus ir visus besidominčius lietuviška veikla išėivijoje.

DĖMESIO DĖMESIO

Puiki proga studentui užsidirbti. „Draugo“ raštinėje reikia pagalbos.
Darbo valandos ir mokestis pagal susitarimą.

Ieškome asmens, galinčio rasti norinčių reklamuoti „Drauge“.
Asmeniui 3–4 mėnesius bus mokama alga. Po to – komisiniai pagal susitarimą.

„Draugas“ skelbia prenumeratų vaju.

Naujiems prenumeratoriams – 20 proc. nuolaida.